

Isaisaan

Kraistnoŋ qaa aasangoya Jon isaano.

Jeŋ-asa-asari

Jiisasnoŋ namo mesaonŋ Siwe gomanonŋ uro gbani 65 kawaa so tegoro aposol Jononŋ Tere koi ooro. Kambaŋ kanonŋ uumeleenŋ kanageso Jiisas moma laarigiti, ii sisiwerowero somata ama onŋonŋi. Jon ii wato qata Patmos kanonŋ aŋgi kapuare mirinonŋ kaanŋa raro. Patmos laligoro Anutunonŋ jaaya meleeno iwoi kanagenŋ koloowaatiwaa uŋaya iiro. Patmos ii wato melaa (Yurop ano Afrika) Batugaranonŋ Kowe (Mediterranean Sea) kanonŋ eja. Efesus mesaonŋ Saut waagenŋ 80 kilomiita kembaga. Room gawman yoŋononŋ kikekakililiiŋ ejemba qaagia jeŋ tegonŋ konjoma onŋonŋi iikawaa kapuare mirinonŋ tani laligogi. Olonŋ kombombaajonŋ amamaagi. Balonŋ ii qararaŋkoŋkoŋa, jamoya seiseiya. Jononŋ iyoŋoo batugianonŋ laligoro Siisa-kiŋ Nerwa iwaa kambaŋanonŋ (gbani 96-98) isaŋgi kamaaro.

Qaa waŋa kokaenŋ: Jiisasnoŋ Satan ano kereuruta kuuya haamo ama meŋ kamaanŋ onŋondaborowaa. Kaenŋ ama momalaari ejemba kotuegonŋ nonono Siwe donŋgoga ano namo donŋgoga kanonŋ keuma tetegoya qaa oyanboyanŋ laligowonŋa. Sisiwerowero uutanonŋ laligogiti, iyoŋononŋ lombo moma mokosiŋgonŋ Jiisas moma laariŋ pondanŋ bonŋ qeŋ nambutiwaajonŋ kuuy onŋomakeja. Jiisasnoŋ qaaya qaaya kaanŋa jeŋ kotonŋ isaano Jononŋ moma Tere koi ooro. Ii uumeleenŋ ejemba uunana nanŋowombaajonŋ ama ooro. Sareqaa ano qaa aasangoya ii mamaga. Qaa tosaanŋa moma kotowombaajonŋ moma bimbimgojonŋ.

Buk kokawaa bakaya waŋa 11 ii kokaenŋ:

Qaa mutuya 1.1-8

Zioz tuuŋ 7 yoŋoo teregia 1.9-3.22

Tere pipipiiya aaso 7:ŋanonŋ soomonŋgoya 4.1-8.1

Romonŋ qaita monŋ 7 uugi 8.2-11.19

Jewenaŋ nemuŋa ano jeŋnemba woi 12.1-13.18

Jaameleenŋ uŋa kania kania 14.1-15.8

Anutuwaanonŋ iriŋsoŋsoonŋ qambi 7 maagi 16.1-21

Babilon siti, jeŋnemba, gejatootoo takapolakaya ano Satan ii tiwilaawu
 17.1–20.10
 Jenteegowaa kambaŋ somata 20.11-15
 Siwe namo donggoga ano Jerusalem donggoga 21.1–22.5
 Qaa kota tetegoya 22.6-21

1 ¹ Anutonŋ iwoi kambaŋ mende koriro koloowaati, iikawaa tania gawoŋ memeuruta ninisaambaatiwaajoŋ moma Jiisas Kraistwaajoŋ qendeema gejatootoo qaa jeŋ isaano. Isaano Siwe gajoba moŋ wasiro welenqeŋeya Jon noonoŋ kaŋ nijoro mobe.

² Jiisas Kraistnoŋ Anutuwaanŋ Buŋa qaa naŋgoŋ jeŋ asariŋ qendeema nono Jon niinoŋ iwoi ii jaana meleeno uuŋ iibeti, ii kuuya iikawaa so toroŋeŋ naŋgoŋ jeŋ asariŋ ojeŋ. ³ Moŋnoŋ gejatootoo qaa koi weeŋgowaati, iinoŋ mono simbawoŋawo kolooja. Jiisaswaa kaka kambaŋanoŋ torija. Kawaajoŋ tere kokanoŋ qaa ooweta eji, ejemba ii geja ama mobuti, ano ii moma sorogoŋ aŋgoŋ kombuti, iyoŋonoŋ kaŋagadeeŋ simbawoŋawo koloju. Kiaŋ.

Jonŋ Eisia prowinswaa zioz tuuŋ 7 yoŋoo jolonŋia ooro.

⁴ Jon niinoŋ Eisia prowinswaa zioz tuuŋ 7 oŋojoŋ kokaeŋ ojeŋ: Moŋnoŋ kotiiŋ laligoji, monowaa monoyanoŋga laligoŋ kouroti, ano mombo eleema koubaati, iinoŋ mono kalenmoriaŋ oŋono luaenoŋ laligowu. Kaŋiadeeŋ Anutuwaa uŋa waŋa 7 iwaa jinŋkarŋ duŋ batanoŋ nanjuti, iyoŋonoŋ mono kalenmoriaŋ oŋoŋgi luaenoŋ laligowu.

⁵ Jiisas Kraistnoŋ Anutuwaa kania pondanŋ naŋgoŋ jeŋ asariŋ laligoŋ mutuya koomunoŋga waaro. Iinoŋ namowaa eja poŋ yoŋoo Poŋgia kolooja. Iinoŋ sayanoŋ soŋgbama siŋgisoŋgonananŋga isama nonoma jopagoŋ nonomakeja. ⁶ Iinoŋ anana iyaŋaa bentotoŋanoŋ ama meŋ letoma nonono kiŋ kaŋa kolojoŋ. Buŋa gawoŋ galenuruta (priist) ano iyaŋaa Maŋa Anutuwaa welenŋ qeŋkejoŋ. Anana iwaa qabuŋaya ano ku-usuŋa mepeseeniŋ kambaŋ tetegoya qaa akadamyawo eŋ ubaa. Qaa ii oŋanoŋ.

⁷ Iibu, Kraistnoŋ mono kokoosu uutanoŋ kawaa! Kawaati, kambaŋ iikanoŋ anana korebore ii jaanananoŋ uuŋ iiboŋa. Kana boria ano maroŋa qetoogiti, iyoŋonoŋ mono kaŋagadeeŋ ii iibuya. Ejemba tuuŋa tuuŋa baloŋ so rama kenjoŋi, anana mono ii iima korebore iwaajoŋ ama jinŋeŋ qama amburereŋ mewoŋa. Qaa ii oŋanoŋ, uuwoiya qaa.

⁸ Poŋ Anutu kotiiŋ laligoji, iinoŋ kokaeŋ jeja, “Niinoŋ walawala laligoŋ (iwoi kuuya mokolooweta kanageŋ jewe qaono) tetegoya qaa

^a 1.4 Eks 3.14; Isa 4.5 ^b 1.5 Ais 55.4; Ond 89.27 ^c 1.6 Eks 19.6; Isa 5.10 ^d 1.7 Dan 7.13; Mat 24.30; Maak 13.26; Luuk 21.27; 1 Tes 4.17; Zek 12.10; Jon 19.34, 37 ^e 1.8 Isa 22.13; Eks 3.14

laligon umaŋa. Kawaa so niinonj tere nemuŋa mutuya A ano tere nemuŋa konoga Z koloojenj.” Niinonj ku-usuj kuuyaa Toya monowaa monoyanonŋa laligoweta laligon kouma laligojenj ano mombo eleema koumaŋa. Kiaŋ.

Siwe gomambaa Eja hoŋaa tania ii kokaenj iibe:

⁹Jon niinonj onoo uumeleenj neŋagia koloojenj. Kraistwo qokotaawe iyaŋaa bentotononj noma noono ejembanonj siimbobolo ama nonŋi konajilinj momakejenj. Ii onowo motoonj moma mokosinŋonj kaparanj koma kotiinj nanjenj. Anutuwaanonj Buŋa qaa jenj seinj Jiisaswaa kania nanŋonj jenj asarinj laligowetiwaajonj nuama kema wato qata Patmos iikanonj noonŋi laligowe. ¹⁰Pombaa sonda kendonj rara kambanj moŋnonj Uŋa Toroyanonj turuj nono umbeumbejanonj qananonj uro gemananonŋa qa somata moŋ mobe. Qa otonja ii romonj qaita moŋ (biugel) qaji, iikawaa taniŋaenj kolooro.

¹¹Qa iikanonj kokaenj nijoro, “Ilawoila uuŋ iibagati, iikawaa qaaya mono tere pipipiiyanonj oowa. Oonj ana zioz tuuŋ 7 yoŋoononj kemba. Siti 7 yoŋoo qagia ii kokaenj: Efesus, Smirna, Pergamum, Taiataira, Sardis, Filadelfia ano Laodisia.”

¹²Qaa kaenj nijoro otonja mobeti, “Ii morononj?” jenj iima momambaajonj eleembe. Eleema nama lambewaa duŋj rara goulonj memeta 7 nanŋi iibe. ¹³^fLambewaa duŋj rara iikawaa batugianonj eja moŋ iibe kaitanianonj Siwe gomambaa Eja hoŋaa kaŋa kolooro. Malekuya koriga koma hororo kana susuyanonj kamaŋj tururo. Opo jokaŋa goulyawo ii iinj kasa kaŋa manŋiila koma nano.

¹⁴^gWaŋj juyanonj tualalakota koosu kombo (snow) kaŋa kolooro. Lama juya songbangi taaliji, mono iikawaa so iibe. Jaa kotanonj gere bolanj kaŋa jenj asariro nano. ¹⁵^hKana susuyanonj sostoninj goota kolooro. Aenj braas gerenonj oogi jero gogorinj toonjkeji, mono iikawaa so kokobilibiliawo ero. Qaa nijoro mobeti, ii apu soma-tanonj sia kirinjkirinanonj kuuro otonja somata momakejonj, mono iikawaa so ero. ¹⁶Boria dindinanonj senŋelao 7 meŋj nano. Buutanonŋa manjawaa soo somata (bainat) jeta leelee sulutuk aŋaŋa kamaaro. Jaasewanonj weenj jaaya kuuya asaridaboronjkejiwaa so asariro iibe.

¹⁷ⁱNiinonj ii iima uuna dongoro iwaa kanianonj tama kamaŋj koomu tani ewe. Kaŋa ewe boria dindinanonj noo waŋnanonj meŋj kokaenj nijoro, “Mono toroko mende moba! Niinonj walawala laligon (iwoi kuuya mokolooweta kanagenj jewe qaono) tetegoya qaa laligon umaŋa.

¹⁸“Niinonj laaligo Toya koloojenj. Komuŋj laligoweto, moba, niinonj mono gbilinj waama laaligo kombombaŋa tetegoya qaa laligon umaŋa. Niinonj

^f 1.13 Dan 7.13; 10.5 ^g 1.14-15 Dan 7.9; 10.6 ^h 1.15 Eze 1.24; 43.2 ⁱ 1.17 Ais 44.6; 48.12; Isa 2.8; 22.13

koomuwaa kondomondoo Toya galeŋ koma koomu gomaŋ Toya uugun kiiya melaa meŋ laligojeŋ. ¹⁹Kawaajoŋ iwoi kambaŋ kokaamba kolooji ano kanagejanonŋ kolooaati, niinonŋ iikawaa kania gisaambe iibaga. Iwoi iibagati, ii mono papianonŋ oona ewa. ²⁰Seŋgelao 7 boro dindinanonŋ rajuti ano lambewaa duŋ rara goulnoŋ memeta 7 iijaŋi, iikawaa kanagia aasangoya ii kokaenŋ: Seŋgelao 7 ii zioz tuuŋ 7 yoŋoo gajoba galenŋgiaa sare kolooju. Lambewaa duŋ rara goulnoŋ memeta 7 iikanonŋ mono zioz tuuŋ 7 iyoŋoo saregiaga kolooja.” Kiaŋ.

Efesus uumeleenŋ kanageso yoŋoo qambaŋmambaŋ qaa

2 ¹Jiisanonŋ toroqenŋ jero, “Jon giinonŋ mono Efesus sitiwaa zioz tuuŋ yoŋoo poŋ qerewenja gajobagiaaŋonŋ tere kokaenŋ oowa, “Moŋnoŋ boro dindinanonŋ seŋgelao 7 meŋ lambewaa duŋ rara goulnoŋ memeta 7 yoŋoo batugianonŋ kema kaŋ namakeji, iinonŋ qaa kokaenŋ jeja: ²Niinonŋ goo nanamemeŋgiaa kania moma kotoweta kokaenŋ eja: Giinonŋ nogo ariŋ gawona kotiinŋ meŋ laligoŋkejaŋ. Anŋosisirinonŋ kaparaŋ koma mokosiŋonŋ laligoŋkejaŋ. Ejemba doogoya yoŋowo ala mende meŋ aonŋ oŋanonŋ sureenŋ konjoma oŋomakejaŋi, ii mojeŋ. Tosianonŋ wasiwasi eja aposol mende kolooŋ kilenŋ qaŋia kaenŋ qamakejuti, giinonŋ ii anŋgotetenonŋ ama gosinŋ oŋona qolomolonŋ qaa jejegiaa kaniagianonŋ asuganonŋ asugiro. ³“Tosianonŋ noo qanaaŋonŋ ama kakasililinŋ ama goŋgi kaparaŋ koma siimbobolo moma mokosiŋonŋ laligona. Esunŋkamakamaa olanŋ mende ama laligonato, iwoi kuuya moma mokosiŋonŋ nama laligona, ii mojeŋ. ⁴Kaanaŋ laligonato, uugaa qaaya moŋ kokaenŋ mobe mende sokonja: Walawala uuga meleema honoŋja qaa jopagonŋ noma laligonato, uuganonŋ mono sologoro kambaŋ kokaamba olomoonŋ laligojaŋ.

⁵“Walawala uuŋkoisoro somata moma laligonato, iikanonŋadeenŋ looriŋ olomoonŋ kamaaŋ qeŋ laligojaŋ. Gii mono geenŋgiaa kanaga ii romonŋonŋ moma kotowa. Kawaajoŋ mono uuga meleemba. Walawala uumeleembaa iwoiya anati, mono iikawaa so mombo toroqenŋ amba. Uuga siŋgisioŋgoya iikanonŋa mende meleembagati eenŋ, niinonŋ mono goononŋ kaŋ lambewaa duŋ raraga qetegowe uumeleenŋ kanageso Efesus kanonŋ mombo mende ewaa. ⁶Kamaaŋ guroto, gooŋonŋ kokaenŋ mobe qeaŋgoja: Giinonŋ Nikolait yoŋoononŋ nanamemeŋgiaa togoŋ uuduudu u amakejaŋ. Niinonŋ kaanŋideenŋ ii togoŋ kawaajoŋ uuduudu amakejeŋ.

^{7j}“Oŋoononŋga morononŋ gejiawo laligoji eenŋ, Uŋa Toroyanonŋ zioz tuuŋa tuuŋa ananaaŋonŋ qaa jeŋkeji, iinonŋ mono ii geja ama moma kotowa.

“Moŋnoŋ anŋgobato bologa kuuya uugunŋ haamo ambaati, niinonŋ ii wambe Anutuwa a oyanboyanŋ gawononŋ (paradais) eukanonŋ uma laaligo kotigaa gere umuganonŋ rama kota neŋ laligowaa.” Kiaŋ.

^j 2.7 Jen 2.9; Isa 22.2; Eze 28.13; 31.8

Smirna uumeleen kanageso yonoo qambanmamban qaa

⁸“Smirna sitiwaa zioz tuun yonoo pon qerewenja gajobagiaajon mono tere kokaen oowa,

“Komun gbilin kotiin laligoji, iinon waladeen laligon (iwoi kuuya mokolon kanagen jero qaono) konoga laligon ubaati, iinon qaa kokaen jeja: ⁹Giinon konajilin moma kamaanqeqeta koloojani, ii mojenton, Anutuwaa jaanon qabunaganon uuta kolooro simbawonawo koloojan. Tosianon Juuda ejemba mende koloon kilej qagia kaen qamakejuti, iyononon mepaqepae ama gema qen gonji angosisiri momakejani, ii mojen. Yononon ‘Qamakooli miri hona koloojon,’ jen kaiyakagianon Satan mepeseenjeju.

¹⁰“Siimbobolo moma laligowagato, iikawaajon toroko mende moba. Moba, Kilejaa Toyanon angobatonon ama onomambaaajon ejemba kuun onono onoononga tosaan unuama kapuare mirinon onoombu. Angosisiri ama onombuti, onon ii ween 10 moma laligowu. Jaawo laligowuyaga me komuwuyaga, mono niwo pondan nangi niinon laaligo kotigaa ila wage onomana.

¹¹“Onoononga moronon gejiawo laligoji een, Unja Toroyanon zioz tuun tuun ananaajon qaa jenkeji, iinon mono ii geja ama moma kotowa.

“Mojonon angobato bologa kuuya uugun haamo ambaati, iwaa selianon komuro motoongo koloowaato, koomu inden woia ii mende komuwaa.”
Kian.

Pergamum uumeleen kanageso yonoo qambanmamban qaa

¹²“Pergamum sitiwaa zioz tuun yonoo pon qerewenja gajobagiaajon mono tere kokaen oowa,

“Mojonon manjawaa soo somata (bainat) jewoita leelee sulutuk ana men laligoji, iinon qaa kokaen jeja: ¹³Giinon laaligo raraga dakanon ama laligojani, ii mojen. Satanon anon jinkaron dun raraya kuurota eji, gii mono iikawaa kosianon laligonkejan. Kilej noo qana men niwo toroqen qokotaan namakejan. Satambaa laaligo raraya Pergamum siti kanon ero Antipasnon noo kanana pondan nangon jen kotiin nano onoo batugianon kanon qegi komuro. Giinon nii moma laarin nomakejani, qaa ii kamban iikanon kaanagadeen mende kolatin qakoona.

¹⁴“Kaento, uugaa qaaya melaa mon kokaen mobe mende sokonja: Goo kanageso batugianon tosanon gejatootoo eja takapolakaya qata Balaam iwaa jinjan arembo laligon otaankeju. Kantri tosaan yononon

^k 2.8 Ais 44.6; 48.12; Isa 1.17; 22.13 ^l 2.11 Isa 20.14; 21.8 ^m 2.14 Jan 22.5, 7; 31.16; Dut 23.4; Jan 25.1-3

nembanene meŋ tando lopion yonoo nandun mamatewoo buŋa qeŋ kanagianon aŋgi esunŋianon tururoti, Israel ejembanon ii mende neŋkegi. Wala mende negito, Balaamnon eja qata Baalak kokaen kuma muro, ‘Gii mono Israel ejemba ii newutiwaajon tutugon onomba.’ Kaen kuma kuun onoma siwa kaanŋa utun anoti, iyononon mono iikanon osin afaanŋon negi ano serowilin laŋ aŋgi. Onoononŋa tosanon Balaambaanon momo areŋ ii otaankeju.

¹⁵“Kaanjadeen goo kanageso batugianon tosia Nikolait yonoonon momo qolonmologoya meŋ otaankeju. ¹⁶Kawaajon gii mono uuga meleemba. Kaen mende ambagati een, niinon mono uulanawo goonon kan kanagesouruga kaanŋa ii metama onomaŋa. Buunanon manjawaa soo somata (bainat) eji, iikanon manja qeŋ koton gilin onomaŋa.

¹⁷“Onoononŋa moronon gejiawo laligoji een, Unŋa Toroyanon zioz tuunŋa tuunŋa ananaajon qaa jeŋkeji, iinon mono ii geja ama moma kotowa.

“Moŋnon aŋgobato bologa kuuya uugun haamo ambaati, niinon mono nene aasunŋoya qata mana ano jamo taanŋa mumaŋa. Woi ii mube jamo taanŋa iikanon qata dologa oogita ewaati, ii yanodeen weenŋon mobaa. Tosianon ii mende mobuya.” Kiaŋ.

Taiataira uumeleen kanageso yonoo qambaŋmambaŋ qaa

¹⁸“Taiataira sitiwaa zioz tuun yonoo pon qerewenŋa gajobagiaajon mono tere kokaen oowa:

“Anutuwaa Meriaa jaa kotanon gere bolan kaanŋa jeŋ asariro kana susyanon soston aen braas kaanŋa kokobilibiliawo kolooji, iinon qaa kokaen jeja: ¹⁹Niinon goo nanamemengaa kania moma kotoweta kokaen eja: Giinon Anutu jopagon moma laarin muŋ gawonŋa meŋkejan ano aŋgosisiri kaparan koma moma mokosinŋon laligonkejan. Kanakanaiyanon iwoi ama menati, ii kambaŋ kokaamba meŋ sein ama meŋkejan.

²⁰“Kaen meŋkejanto, uugaa qaaya mon kokaen mobe mende sokonja: Giinon emba qata Jezebel iwo uumotoon ama ii mende totoon sureen muŋkejan. Iinon gejatootoo emba mende koloojato, kilen iyanŋa qata kaen qamakeja. Iinon ejemba tutugon kokaen kuma onomakeja: Tando lopiombaa nandun mamatewoo nembaneneya buŋa qeŋ kanagianon aŋgi esunŋianon tururoti, ii mono saanon neŋ laligowu. Kaen kuma onoma gawon meme alauruna kuun onono loorin jinjanŋa kema ii neŋkeju ano serowilin laŋ amakeju. ²¹Niinon Jezebel uuta meleembaatiwaaajon kambaŋ mubeto, serowilinŋa mesaon uuta meleembaatiwaaajon mende moma tondu laligoja.

ⁿ 2.17 Eks 16.14-15; 16.33-34; Jon 6.48-50; Ais 62.2; 65.15 ^o 2.20 1 Kin 16.31; 2 Kin 9.22, 30

22 “Kawaajon niinon emba ii qewe ji kiro salenon en siimbobolo mobaa. Kaangagadeen iwo serowilin amakejuti, iyononon nanamemengia bologa ii mende mesaon uugia meleembuti een, niinon mono ii kaangagadeen unjuwe siimbobolo kanjanawo mobu. 23^pIwaa meraborauruta ii mono unun konjoratiwe komuwu. Kaen kolooro zioz kanageso kuuya ononon injiima noo kania kokaen moma yagowu: Niinon ejemba uuroromongia gosin qaa jegia ano uusiingia kuuya moma komun nanamemengiaa so kitia meleembe kuuya motomotoon onoo qagianon ubaa. Niinondeen mono iikawaa Toya koloorej.

24 “Yonoojon kaen koloowaato, Taiataira onoononga tosianon Jezebelwaa momo areja ii mende otaankeju. Kaen mende angi onoojon mepaqepae kokaen ama jen onomakeju, ‘Ono roromongo keemeyaa kania mende moma koton seleengen laligoju.’ Mepaqepae kaen ama jen onomakejuto, Satambaa buja momowaajon qa kaanja qamakeju. Niinon zioz tuun kuuya onoojon kokaen jewe mobu: Niinon lombo mon mende toroqen ambe onoo qagianon ubaa. 25 Ono Buja qaa menj laligojuti, mono iikanon qokotaan laligowu. Ii mono pondan otaan laligon ugi nii mombo eleeman.

26^q “Mononon noo uusiigna otaan angobato bologa kuuya uugun haamo ama laligon komuwaati, niinon ii ku-usun mube waba kantria kantria galej koma onoma laligowaa. 27 Manjanon ku-usun nono ii buja qen aon Pon laligojen. Kaanjadeen onoononga mononon haamo ambaati, niinon ii galejkonkon gawombaa ila wageya ano aen taa gbaruya mumaja. Ii mube iikanon gomaja gomaja ejemba galej koma onoma kotakota mindingon onoma laligowaa. Gbakon monjon gbarunon qen qosonjuti, iinon mono iikawaa so qaa qootogo ejemba taa gbaru powowon kotiga iikanon unun kondeema mendeema onono qeqelala laligowuya. 28 Kaangagadeen goman aanjaa widi sengelaoya mumaja.

29 “Onoononga moronon gejiawo laligoji een, Un Toroyanon zioz tuunja tuunja ananaajon qaa jenkeji, iinon mono ii geja ama moma kotowa.” Kian.

Sardis uumeleen kanageso yonoo qambanmamban qaa

3 1 Jiasnon toroqen kokaen jero, “Sardis sitiwaa zioz tuun yonoo pon qerewenja gajobagiaajon mono tere kokaen oowa,

“Mononon Anutuwa unaja 7 ano sengelao 7 ii borianon raro menj laligoji, iinon qaa kokaen jeja: Niinon goo nanamemengaa kania moma kotoweta kokaen eja: Giinon ejemba jaagianon gbilin laligojanwaa qata bosimakejanto, Anutuwa jaanon koomuya koloojan. 2 Kawaajon mono uuga tooro moma waaba. Goo nanamemenganon noo Anutunaa jaanon

^p 2.23 Ond 7.9; Jer 17.10; Ond 62.12 ^q 2.26-27 Ond 2.8-9

akadamuyawo mende kolooja. Goo kaniaga gosij kaerj mokoloowe. Goo kanageso uutanonj uumeleenj ejemba tosaanja toroqerj laligojuto, iyonononj kaanagadeerj komuj tagowombaaonj anju. Kawaajonj giinonj mono menj kotiij onjoma laligowa.

³“Anutuwaa iwai gonji buja qerj aonj monati, ii mono uu womboganonj somonjonj romonjgowa. Buja ii mono terj koma uuga meleemba. Gbiligbili mende laligowaati eerj, niinonj mono yonjgoro meme kaanja olonj kanj asugimana. Kamañatiwaa aua kambanja mende mona qaananonj mono uulanawo qaganonj uro lombo mokoloowaga. ⁴Kaento, Sardis zioz tuunj onjoo batugianonj ejemba afaandia onjononj opo surugia awaagadeerj galej konji jewonjowo mende kolooja. Kawaajonj yonjononj saanonj maleku taananonj selegianonj mouma niwo kema kanj laligowuya. Yonjononj kaanja koloonj laligowutiwaa so kolooju.

⁵“Monjononj angobato bologa kuuya uugunj haamo ambaati, iwaajonj mono maleku tualalakota mugi mouma laligowaa. Iwaa qata laaligo kotigaa buk papianonj oogita eji, niinonj ii mende kondeemana. Manña jaasewanonj keuro Siwe gajobaurutanonj iigi qata saanonj asuganonj jokoloonj onjomaña.

⁶“Onjononjga morononj gejiawo laligoji eerj, Uña Toroyanonj zioz tuunja tuunja ananaajonj qaa jenkeji, iinonj mono ii geja ama moma kotowa.” Kianj.

Filadelfia uumeleenj kanageso yonjoo qambañmambañ qaa

⁷“Filadelfia sitiwaa zioz tuunj yonjoo ponj qerewenja gajobagiaajonj mono tere kokaerj oowa,

“Monjononj Eja Toroya ano Honjabaña koloonj kinj Deiwidwaanonj kiiya meria menj galej koma laligoji, iinonj qaa kokaerj jeja: Iinonj nagu metano monjononj ii koma kii ii memambaajonj amamaawaa. Iinonj ii koma kii mero kiro monjononj ii metamambaajonj amamaawaa. ⁸Niinonj goo nanamemengaa kania saanonj moma kotojerj. Alana moba, goo esunjanonj kamaañqeqeta kolooji, ii mojerj. Kamaañqeqeta koloojato, giinonj noo Buja qaana terj koma kanana otaanj qana mende qakooma laligona. Kawaajonj niinonj nagu monj baganonj metambe monjononj ii komambaajonj amamaawaa.

⁹“Moba, tuunj monj yonjononj ‘Qamakooli mirinanawo koloojonj,’ jenj kaiyakagianonj Satan mepeseñkeju. Juuda ejemba mende koloonj kilenj qagia kaerj qama qolonjonj jenkeju. Niinonj ejemba ii kuunj onjombe goo kaniaga moma asariwuya. Ii moma asariñ kanj goo kanaganonj usugonj kamaañ jopagonj gomakejenj, ii asuganonj jokoloowu. ¹⁰Niinonj

[†] 3.3 Mat 24.43-44; Luuk 12.39-40; Isa 16.15 [§] 3.5 Eks 32.32-33; Ond 69.28; Isa 20.12; Mat 10.32; Luuk 12.8 [†] 3.7 Ais 22.22; Job 12.14 ^u 3.9 Ais 49.23; 60.14; 43.4

kaparan koma lombo moma mokosingon nama kotiiwagatiwaajon jeweti, giinon noo jenkootona ii angon koma otaan laligona. Kawaajon niinon kaanagadeen gii kokaen anjalij angon koma gomanja: Konjilij kaman qaita mon kan kantria kantria sokoma namonon laligon kenjuti, ii angotetenon ama onombaa. Kaman iikanon kan kuuro niinon gii konjilij iikanon metogon wanja somongomanja.

¹¹ “Niinon mono uulanawo eleema kamanja. Monon guuguj kouma tawa memeyaa kamananon haamo ama gombabotiwaajon mono uuwa hina ej gonji, ii mono pondan kalan koma laligona mende soowa.

¹² “Monon anjobato bologa kuuya uuguj haamo ambaati, niinon mono ii wama noo Anutunaa mepemepesee jigo (tempel) uutanon kuuwe tandoya koloowaa ano kaman monon ii mombo mende mesaowaa. Iikanon laligoro selianon neenaa Anutunaa qata, Anutuwa sitiaa qata ano neenaa qana dologa qa karoon ii oomanja. Anutanon Jerusalem sitia donogoga ii iyanjaa gomanon eukanon ano eji, iikanon Siwenonja kaman namonon asugiwaa.

¹³ “Onoononja moronon gejiawo laligoji een, Uja Toroyanon zioz tuunja tuunja ananaajon qaa jenkeji, iinon mono ii geja ama moma kotowa.”
Kian.

Laodisia uumeleen kanageso yonoo qamanmaman qaa

¹⁴ “Laodisia sitiwaa zioz tuun yonoo pon qerewenja gajobagiaajon mono tere kokaen oowa,

“Mon qata Aamen, iinon Anutuwa qaya pondan nanjon Dangunu honabonja koloaja. Anutu ilaaro iwoi kuuya mokoori galej komakeji, iinon qaa kokaen jeja: ¹⁵ Niinon goo nanamemengaa kania moma kotoweta kokaen koloaja: Uuga mende olomooja ano noo gere bolananon uuganon mende jenkeja. Oo uuganon olomoonaga me gere toonaga, iikanon mobe sokonagato, biiwianon kotamototan laligona mende sokonja.

¹⁶ “Mon me mon sokonagato, uuganon boronja mon geregere ano greganon mende jeji me uuhamo mende kolojan, ii mende sokonja. Gere ano hamo batubatu uuwoinon lan laligojanwaajon mono buunanonja sulaan gombe kemebaga. ¹⁷ Geengaa selega menj uma kokaen jenkejan: Niinon eja kindimbiri qabunanawo kolojen. Euhina menj seij sonanon mokolojen. Siiseweweya qaa laligon iwoi mombaajon mende amamaajen. Kaen jenkejanto, kaniaga honja mende moma kotojan, ii kokaen: Giinon mono uunjonjan ama tapekokoro laligona tosonian wosomomo ama gomakeju. Wanaya laligon jaaga gooro titou sele bombolan laligonjan.

^v 3.12 Isa 21.2; Ais 62.2; 65.15 ^w 3.14 Gba 8.22

18 “Kawaajon qambanmamban qaa kokaen gonjer: Giinon noononga iwoi karoon koi sewanja mewa: Eja kindimbiri qabunagawo koloowagatiwaajon mono goul gerenon dalasisi oon godomaruruya mendeengi sostonin kamaan qaonoti, ii mono sewanja mewa. Sele bombolan laligonkejan, iikawaa gamuya kojanngiwagatiwaajon mono maleku taanja sewanja men mouba. Jaaga gooji, iikawaajon mono jaasowaa keleya ii sewanja men jaaga tororo uuwagatiwaajon moriwa. 19* Niinon wombo alauruna jopagon onomakejeni, ii kuuya kilenagiaajon temboma jen onoma mindinqindin ama onomakejen. Qeangowutiwaajon kaen amakejen. Kawaajon gii mono jeulalan mesaon uuga meleema singisonogoga gema qen laligowa.

20 “Moba, niinon nagonon qen nanjer. Mojonon noo qaa arona moma uu naguya metambaati, niinon mono iwaa miri uutanon uma iwo rabe iinon niwo ainjolon rama motoon nembanene newota.

21 “Niinon angobato bologa kuuya uugun haamo ama Mannanon nuano iwaa jinjaron dujanon kamaan kooronon rajen. Kawaa so mojonon angobato bologa kuuya uugun haamo ambaati, niinon mono ii wambe noo jinjaron dujanon kamaan kooronon rabaa.

22 “Onoononga moronon gejiawo laligoji een, Unja Toroyanon zioz tuunja tuunja ananaajon qaa jenkeji, iinon mono ii geja ama moma kotowa.” Kian.

Jaana meleeno mojonon Siwewaa jinjaron jakenon raro iibe.

4 1 Kawaa gematanon jaameleen mombo kolooro Siwe goman naguya mon aantano iibe. Iibe aro wala romon qaita mon (biugel) kaanja qaa jero mobeti, iinon toroqen kokaen nijoro, “Gii mono kokaen kouna gemagen iwoi koloowaati, ii qendeema gomanja.”

2² Kaen nijoro iikanondeen Unja Toroyanon turun nono umbeumbenanon qananon uro iwoi kokaen iibe: Siwe goman uutanon jinjaron duj ero mojonon iikanon raro. 3 Raroti, iwaa jaasewanjaa asasaganon mono taronjii me kowonjin qata jaspaa ano qilimomoso bumbunja me kowonjin qata karnilian iikawaa so bilibiliawo asarin ero. Marilolon mon tere mundaya mumun kaawoya me kowonjin qata emerald kaanja kanon jinjaron duj ii kuuya liligon tongonin ero.

Dun waja liligon dun 24:yanon raju.

4 Jinjaron dun tosaanja 24 iikanon dun waja ii liligon ragi iyonoo qagianon Anutuwaa jotamemeuruta 24 ragi. Yononon malekugia tualalakotagadeen mougi oronjon kemero wangianon goul ila wage qindiima ragi. 5² Dun waja iikanonja pilisik bilibili jaasongo asariro

* 3.19 Gba 3.12; Hib 12.6 ^y 4.2-3 Eze 1.26-28; 10.1 ^z 4.5 Eks 19.16; Isa 8.5; 11.19; 16.18; Eze 1.13; Isa 1.4; Zek 4.2

gbingurururuj kolooro aro gunparandambaa otonja kaanja mobe. Duj wanjaa batanonj toos kiwa asasaga 7 jej asarij nanji. Kiwa 7 ii Anutuwaanonj unja wanja 7 koloouju. ⁶“Kaanjadeenj jinjaronj jake batanonj iwoi bilibiliawo kowe kaanja ero iibe. Ii kaaro jokanja jokanja kokobilibiligiawo meleema asarijkejuti, mono iikawaa so asariro. Jake biiwianonj duj liligonj ben jawinjuruta 4 nanji. Gemagia ano wosogia ii jaagiagadeenj sokono nanji.

⁷Ben jawina mutuyanonj laion kaanja kolooro. Alianonj bulmakao ejia kaanja kolooro. Alagara mombaa kaitania ii eja jaasewanjaa tani kolooro. Alagia 4:yanonj tuu koonj elelaonkeji, iwaa tanijaan kolooro. ⁸^bBen jawinjuruta 4 motomotoonj yonoo engangia 6 kuuya enj onono. Selegia kuuya ano engangia baatanonj kaanagadeenj jaa kogiagadeenj sokoma onono nanji. Nama asaga gomantiija rii kokaen pororo qamakeju, “Ponj Anutu ku-usuj kuuyaa Toya giinonj mono toroya, toroya ano toroyagadeenj kolooujanj.

Laaligo Toya giinonj mono monowaa monoyanonga laligonj kouma laligojanj ano mombo eleema asuginj laligonj ubaga.”

⁹Ben jawinjuruta 4 yonononj mepemepesee rii kaen qamakeju. Mononj jinjaronj dujonj nama kambanj tetegoya qaa laligonj uma laligowaati, ii akadamu ano qabunja munj dangisenj jenkeju. ¹⁰Kaen amakejutiwaa so Anutuwaa jotamemeya 24 yonononj kamaanj monj jinjaronj dujonj raji, iwaa jaanonj siminj kuma usugonkeju. Mononj kambanj tetegoya qaa laligonj uma laligowaati, iwaa waeya menj mepeseenj munkeju. Mepeseenj munj ila wagegia qetegonj jinjaronj duj batanonj ama kokaen jenkeju,

¹¹ “Oo Ponj Anutunana, giinonj ilawoila kuuya mokolonj onona. Goo uusiinganonj nemunj koma onono letoma laaligo mokolonj laligoju. Kawaajonj akadamu ano qabunja ii goma dangisenj jej gomakejonj. Gii motoongoyanonj mono mepeqepesee kuuya analinj angonj kombaatiwaa so kolooujanj.” Kiaj.

Lamanonj Anutuwaa borononga tere pipipipiia mero.

5 ¹cKawaa gematanonj tere pipipipiia monj iibe jinjaronj dujonj rajiwaa boro dindijanonj ero. Tere iikawaa seja ii leelee kuuya teregadeenj onj pipiinj sapononj ama mungej aaso (siil)^d 7:nonj koma mokotaagita ero. ²Kaanagadeenj Siwe gajoba esunmumuyawo monj iibe kotakotagadeenj qama buju qaa kokaen qisij jero, “Morononj soraaya soro koloonj saanonj tere pipipipiia koi kawaa mungej aasoya (siil) menjurama kotumbaatiwaa so koloouja?”

^a 4.6-7 Eze 1.5-10, 22; 10.14 ^b 4.8 Eze 1.18; 10.12; Ais 6.2-3 ^c 5.1 Eze 2.9-10; Ais 29.11

^d 5.1 Kantri tosanonj tere onj esunonj ama sapo menj mononj ii kotumbabotiwaajonj ama mungej aasononj mokotaankeju. Mononj mungej aaso (siil) ii lanj menjurama tereya yongoro weengonagati, ii mono mokoloogi qaayawo koloowaa. Tere toyanondeenj ii galenj komakeja. Miri ii kii nemunja ama kuninj kemenkejato, tere ii mungej aasononj somongonkeju.

³Kaen jeroto, Siwenon, namonon ano koomu goman kanon korebore injigi monon ii metuma tereya iibaatiwaa so mende kolooro. ⁴Monon mon soraaya soro koloon tere ii metuma tereya iibaatiwaa so mende mokoloogiti, niinon iikawaajon mamaga saama boliwe. ⁵°Saama boliwe Anutuwaa jotamemeya yonononga monon qaa kokaen nijoro, “Mono mende saaba. Moba, Juuda tuunonga Deiwidwaa gbilia mon koloon laion oro kaana koloon Kilenaa Toya haamo ama laligoja. Iinon mono saanon kotiin tere pipipiiya kokawaa mungey aasoya (siil) 7 ii menjurama kotumbaa.”

⁶°Kaen nijoro Lama meria iibe jinjaron duj biwianon bej jawinuruta 4 yonoo batugianon nano Anutuwaa jotamemeya yononon liligon mugi. Lama meria ii qegi komurotiwaa taninaan nano. Ila 7 ano jaa kota 7. Anutunon unauruta wana 7 wasin onono namowaa ejemba kuuya yononon kema laligojuti, jaa kota 7 ii mono iyonoo saregia koloju. ⁷Lama meria ii iibe kaen tere pipipiiya aasoyawo ii jinjaron dujonon rajiwaa boro dindinanonga mero. ⁸°Ii mero bej jawinuruta 4 ano Anutuwaa jotamemeya 24 yononon mono iikanondeen Lama meriaa batanon usogon kamaan simin kunji. Yononon motomotoon kulele ano goul qambi men nanji. Ejemba soraayanon qama kooligi Anutuwaanon umakeji, iikanon mono jinin onon-oombaa so kolooro moronon unkoowayawonon uma pumpunjonkeja. Moron kaananon mono goul qambigia saa qero nanji. ⁹°Simin kuma rii dologa kokaen qama jegi, “Giinon qaita mon kolojan. Gii gugi komun saga maama iikanon ejemba sewangia men onona.

Ejemba ii bej isigiaa so, qaa aro jejegiaa so, tuungiaa so ano kantrigiaa so. Giinon yonononga tosaan onona Anutuwaa buja koloju.

Kawaajon giinon mono soraaya soro koloon tere pipipiiya aasoyawo men mungey aasoya (siil) metumbagatiwaa so kolojan.

¹⁰ °Yononon Anutuwaa buja koloogi kuma onoma kuun onona bentotongaa kin pon tuun koloon jigo gawon galejuruta koloju. Yononon Anutunanaa gawon men laligon balon so ejemba galej koma onoma laligon ubuya.”

¹¹°Rii dologa kaen qama jegi moma toroqen uun Siwe gajoba jangogia tausen tausen ano milyon milyon ii injiima rii otongia mobe. Yononon jinjaron duj kosianon nama bej jawinuruta 4 ano Anutuwaa jotamemeya 24 ii liligon onoma rii qagi. ¹²Rii kotakotagadeen qama kokaen qagi,

° 5.5 Jen 49.9; Ais 11.1, 10 ° 5.6 Ais 53.7; Zek 4.10 ° 5.8 Ond 141.2 ° 5.9 Ond 33.3; 98.1; Ais 42.10 ° 5.10 Eks 19.6; Isa 1.6 ° 5.11 Dan 7.10

“Oo Lama meria qegi komuroti, iinonj mono soraaya soro kolooro Anutunonj esunmumu ano toomorianj muro sokonja.

Momakooto uuta ano ku-usunj kuuya buŋa qero sokonja. Soraaya soro kolooro saanonj qabuŋa kuuya munij asamararanj buŋa qero mepeseen mujonj.”

¹³Kaenj qama mepeseegi rii tuunj monj yonononj kokaenj qagi mobe: Anutunonj laaligowo mokoloonj ononoti, iyonononj mono korebore rii qagi mobe. Siwenonj laligojuti, namononj laligojuti, koomu gomanonj ano kowe qaganonj laligojuti, iyonononj mono kuuya buugia mindirij rii kokaenj qagi,

“Jinjaronj duŋanonj raji ano Lama meria nonononj oro mepeseen oronjonj.

Kotumotue Toya oroo qabuŋagara jej somariinjejonj. Kambanj so asamararanj oronij ku-usunj Toya ii tetegoya qaa laligonj ubao.”

¹⁴Kaenj qagi bej jawinuruta 4 yonononj “Qaa ii onanonj,” jegi. Jegi Anutuwaaw jotamemeya yonononj usugonj kamaanj simij kuma Anutu waeya menj mepeseen mugi. Kiaŋ.

Lama merianonj mungej aaso motomotoonj menjuranja.

6 ¹Kaenj moma iwoi kokaenj kolooro iibe: Lama merianonj tere pipipiiya aasoyawowaa mungej aasoya (siil) 7 iikanonnga mutuya menjurama kotuno. Kotuno bej jawinuruta 4 yonononnga monjonj qaa kokaenj jero, “Mono asuginj kawa!” Qaaya ii gunparandanj tani kaanja kotakotagadeenj qaro mobe. ²^kKaenj jero moma iikanondeenj hoos taanjanj monj asugiro iibe. Hoos iikawaa qaganonj eja monj tiwoyawo raro tosonianj ila wage mugi waŋanonj kono. Ii koma manjaqeqenonj haamo ama laligoroti, iinonj mono mombo hoos qaganonj manjaqeqenonj haamo amambaajonj keno. Kiaŋ.

³Lama merianonj mungej aaso (siil) woiya menjurama kotuno bej jawinuruta yonononnga woiya iinonj qaa kokaenj jero mobe, “Mono asuginj kawa!” ⁴^lKaenj jero iikanondeenj hoos monj selia osoga songbolambo asugiro iibe. Eja monj hoos iikawaa qaganonj raroti, Anutunonj mono ii yonj karenj qej luae qaombaatiwaa ku-usunjanj muro. Ii muro namononj kisooma aonj komuwutiwaajonj kuuro ejemba uugia menj waamambaa ku-usunjanj mokolooro. Ii mokolooro manjawaa soo (bainat) somata qatawo mugi menj keno. Kiaŋ.

⁵^mLama merianonj mungej aaso (siil) karoonjanj menjurama kotuno bej jawinuruta yonononnga karoonjanj iinonj qaa kokaenj jero mobe, “Mono asuginj kawa!” Kaenj jero iikanondeenj hoos injanjanj monj asugiro iibe. Eja

^k 6.2 Zek 1.8; 6.3, 6 ^l 6.4 Zek 1.8; 6.2 ^m 6.5 Zek 6.2, 6

monj hoos iikawaa qaganonj raroti, iinonj hinawaa biŋa gosiwoŋatiwaa kedaya (skeil) ii borianonj meŋ raro. ⁶Kaenj raro beŋ jawiŋjuruta 4 yoŋoo batugianonŋa monjonj qaa jero otona kokaenj mobe, “Weenj motoonŋowaa tawaya (Kina 10) kanonj saanonj 1 kilogram wiit flaua me 3 kilogram baali flaua ii sewanja mewa. Kilenj nembanewaa oil gere ano wain kasa gawonj ii mono mende meŋ boliwu.” Kiaŋ.

⁷Lama merianonj muŋgeŋ aaso (siil) 4:ya menjurama kotuno beŋ jawiŋjuruta 4:yanonj qaa jero otona kokaenj mobe, “Mono asugiŋ kawa!” ⁸Kaenj jero iikanondeenj hoos monj selia googookota ano tootooyawoga asugiro iibe. Hoos iikawaa qaganonj rarotiwaa qata ii koomuwaa kondomondoo Toya. Iwaa kosianonj koomu gomanj Toyanonj kaanjiadeenj ii otaanj karo. Namu mendeenŋi bakaya 4 eroti, iikanonŋa mombaa ejembaya ii galenj koma oŋombotiwaa ku-usuŋa ii Anutunonj orono. Ku-usuŋ ii orono ku-usuŋaranonj namowaa ejemba bakaya ii kokaenj meŋ komuŋ oŋoni: Tosianonj soo somatanonj (bainat) aonj komugi. Tosianonj bodinonj komugi. Ji kanjanawononj tosaanja iŋiro komugi ano tosaanja ii balombaa oro kawalia yoŋononj iŋigi komugi. Kiaŋ.

⁹Lama merianonj muŋgeŋ aaso (siil) 5:ya menjurama kotuno iikanondeenj Anutuwwa ejemba tosaanja uŋugi komugiti, iyoŋoo kokoosogia iŋiibe. Yoŋononj Anutuwwa Buŋa qaaya aŋaliŋ aŋgonj koma nanŋonj jeŋ seiŋ laligogitiwaaŋonj uŋugi komuŋ alata baatanonj nanŋi. ¹⁰Eukanonj nama kotakota kokaenj qagi, “Oo Ponj ku-usuŋ Toya, giinonj dindiŋa ano hoŋaboŋa koloojanj. Kawaajonj mono kambanj dawi mamboniŋ tegoro iikanonj namowaa ejembaya gosiŋ oŋoma qaagia jeŋ tegowaga? Nonononj gii welenj qeŋ gonij nunugi sananaa ironja ii mono naa kambanonj meleena qagianonj ubaa?”

¹¹Kaenj jegito, maleku taanja koriga ii motomotoonj yoŋoojonj koma oŋoma Anutuwwa jeŋkooto kokaenj oŋonŋi mogi, “Oŋo mono toroqen kambanj torodaamonj mamboma laligowu. Momalaari alaurugianonj toroqen uuwaa gawonj meŋ laligogi oŋo kaanja kaanjiadeenj uŋugi komuwuya. Yoŋononj komugi janŋo ambeti, iikawaa soyanonj kolodabororo kambanj iikanondeenj mono uŋugiti, iyoŋoo qaagia jeŋ tegomanja.” Kiaŋ.

¹²Lama merianonj muŋgeŋ aaso (siil) 6:ya menjurama kotunoti, ii uuŋ iibe. Ii menjurama kotunoti, kambanj iikanonj nanj tania soosooya giliro. Weenj jaayanonj bututugonj injanj koma wosobiriwaa malekuya sokosaare kaanja (meme juyanonj memetaa tani) kolooro tiiro. Koij jaayanonj meleema osaanj sa kaanja kolooro. ¹³^PKaenj kolooro senggelaosombinonj ejuti, iyoŋononj namononj kamaagi. Neqanj kota goorinj raji

ⁿ 6.8 Eze 14.21 ^o 6.12 Isa 11.13; 16.18; Ais 13.10; Joel 2.10, 31; 3.15; Mat 24.29; Maak 13.24-25; Luuk 21.25 ^p 6.13-14 Ais 34.4

haamo kotiganon qeŋ utugon memburatiro kamaankejuti, mono iikawaa so boratin namonon tata bobolo kamaagi.

¹⁴ Kaen kamaagi sombin iimakejon, iikanon aliro. Tere pipipiiya pipiigi horon kemakejiwaa so mono wolaza horon kema aliro. Ii aliro baan kuuya ano kowewaa watoya watoya ii kuuya eegianonga uulanawo kok ama musulungon qaonji.

¹⁵ Kaen kolooro balombaa kin ponja ponja, eja jawina jawina ano kawali galeja galeja yononon olon koma asangogi. Ejemba kindimbiri qabunagiawo, ejemba ku-usungiawo ii mono kuuya kok ama asangogi. Angiaa gawongia menkejuti ano togiaa weleŋ eeŋ qeŋkejuti, ii mono korebore kobaa, jamo oota ano baanaa seŋ sia oota oota mongama iikanon asangogi injibe. ¹⁶ Iikanon asangon baana Toya ano seŋ sia Toya onooma kokaen welema ononji, “Ono mono baana jeŋ tegogi bagon kan turun nonombu. Jinkaron dujanon raji, iinon jaasewan koma nonombotiwaaon ama Lama meriaa irinjonsoononon nunuwabotiwaaon mono jeŋ tegogi kojanjin nonombu.” Kaen welema ononji. ¹⁷ Yoronon irinjonsoongara asuganon qendeenjaoti, iikawaa kambana somatanon mono kan kuun eja. Ii mononon mon jaasewan qeŋ kotiin nambaatiwaa so qaago. Kiaŋ.

Israel ejemba 144,000 ii Anutunon aaso kuma onombaa.

7 ¹ Kawaa gematanon Siwe gajoba 4 injibe namowaa wanjonja 4 iikanon nanji. Yononon namowaa haamo Toya wana 4 ii somononon anjon koma ononji. Haamonon namo qaganon me kowe qaganon gere mononon lan qewabotiwaaon mono Toya 4 ii borogianon men somononon nanji. ² Anutunon Siwe gajoba 4 ii namo ano kowe kondeema onombutiwaa ku-usunja onono namo wanjonjianon nanji. Kaen nanji injibe Siwe gajoba mononon ween koukoutanonga asugin waaro iibe. Iinon laaligowaa Toya Anutuwa muŋgen aaso taa gbaruya galen koma kan Siwe gajoba 4 yonoonon kotakotagadeen qaro.

³ Qama qaa kokaen injjoro, “Ono mono namo me kowe ii ilinjin alanzan mende kondeema orombu ano gere ii mende tiwilaan onombu. Ii qaagoto, mono mambongi wala ilin alandeen Anutunanaa muŋgen aasoya ii gawonja menkejuti, iyonoo wambusoongianon mokotaan onomboŋa. Ii wala men mokotaan ononinŋo gematanon ii saanon kondeema tiwilaawu.” ⁴ Kaen injjoro Anutuwa muŋgen aasoya ii Israel ejemba tosaana yonoo wambusoongianon men mokotaan ononji. Mononon yonoo jangogia jero kokaen mobe: Israel ejemba tuun 12 kuuya yonoononga mindirin ejemba 144,000 ii men mokotaan ononji.

^q 6.14 Isa 16.20 ^r 6.15 Ais 2.19, 21 ^s 6.16 Hoos 10.8; Luuk 23.30 ^t 6.17 Joel 2.11; Mal 3.2 ^u 7.1 Jer 49.36; Dan 7.2; Zek 6.5 ^v 7.3 Eze 9.4, 6

⁵Israel tuuŋ motomotoonŋ yonŋoononŋa 12,000 kaanŋ kaanŋ meŋ mokotaanŋ onŋonŋi. Juuda tuumbaa 12,000, Ruuben tuumbaa 12,000, Gaad tuumbaa 12,000, ⁶Aser tuumbaa 12,000, Naftali tuumbaa 12,000, Manase tuumbaa 12,000, ⁷Simeon tuumbaa 12,000, Liwai tuumbaa 12,000, Isakar tuumbaa 12,000, ⁸Zebulun tuumbaa 12,000, Joosef tuumbaa 12,000 ano Benjamin tuumbaa 12,000. Kaanŋ kaanŋ aaso meŋ mokotaanŋ onŋonŋi mindirinŋ 144,000 kolooro. Kianŋ.

Oyanboyanŋ laligowutiwaa tuuŋ somata iibe.

⁹Kawaa gematanonŋ tuuŋ jeta booronŋoya jaŋgogia mende weenŋweenŋoyaa so ii injiibe. Ejemba ii tuunŋiaa so, beŋsakonŋ isigiaa so, kantrigiaa so ano qaa aro jejegiaa so ajoroonŋ jinŋkaronŋ duŋ ano Lama meria yoroo bagaranonŋ nanŋi. Iikanonŋ nama maleku koriga taanŋa kotogonŋ aogi kemero borogianonŋ tombi seŋa boriawo meŋ nanŋi. ¹⁰Ii meŋ nama kotakotagadeenŋ qama kokaenŋ jegi, “Anutunananonŋ jinŋkaronŋ duŋanonŋ raji ano Lama meria yorononŋ mono meŋ letoma nononi oyanboyanŋ koloojonŋ.”

¹¹Kaenŋ qama jegi Siwe gajoba kuuya yonŋononŋ jinŋkaronŋ duŋ kosianonŋ areŋnonŋ nama Anutuwaawo jotamemeya ano beŋ jawinuruta 4 ii liligonŋ onŋonŋi. Kaenŋ nama jinŋkaronŋ duŋ batanonŋ usugonŋ kamaanŋ siminŋ kuma Anutu waeya meŋ mepeseenŋ mugi. ¹²Anutu mepeseenŋ muŋ kokaenŋ jegi, “Qaa ii onŋanonŋ! Anutu gii mono kotumotue, asamararanŋ ano momakooto uutaa Toya koloojanŋ. Nonononŋ gii mepeseenŋ goma qabuŋaga jeŋ somariinŋkejonŋ. Anutunana, giinonŋ esunŋmumu ano ku-usuŋ Toya koloojanŋ. Nonononŋ kambaŋ so kaenŋ jeŋ kotiininŋ Toya ii tetegoya qaa laligonŋ uma laligowaa. Qaa ii onŋanonŋ!”

¹³Kaenŋ mepeseenŋ jegi Anutuwaawo jotamemeya yonŋoononŋa moŋnonŋ kokaenŋ jeŋ qisinŋ nono, “Ejemba maleku koriga taanŋa mouma nanjuti, ii daanŋ yonŋononŋ? Ii mono dakanonŋa kanŋ kaenŋ ajoroonŋ nanju?”

¹⁴“Qisinŋ nono kokaenŋ meleema mube, “Oo somatana, niinonŋ ii mende mobe geenŋgodeenŋ mojanŋ.” Kaenŋ meleema mube jotamemeya iinonŋ kokaenŋ nijoro mobe, “Kakasililinŋ somataa biiwianonŋa kougiti, iyonŋononŋ mono ii kolooju. Lama meriaa sayanonŋ opo malekugia sonŋbano taaliro laligogi. ¹⁵Kaanŋa laligogitiwaajonŋ ama Anutuwaawo jinŋkaronŋ duŋa jaasewanŋ qeŋ asaga gomantiinŋa mepemepeseenŋ jigoyanonŋ (tempel) laligonŋ Anutuwaanonŋ gawonŋ meŋ laligowuya. Kaenŋ laligogi jinŋkaronŋ duŋanonŋ raji, iinonŋ mono opo kuunŋa mororonŋonŋ koma turuŋ onŋono laligowuya.

¹⁶“Kaenŋ laligogi kambaŋ moŋnonŋ nembanenewaa me apuwaa mende komuwuya. Weenŋnonŋ me iwoi geriawo moŋnonŋ mende jeŋ kotonŋ onŋombaa. ¹⁷“Kokaembaajonŋ oyanboyanŋ laligowuya: Lama merianonŋ

* 7.14 Dan 12.1; Mat 24.21; Maak 13.19 x 7.16 Ais 49.10 y 7.17 Ond 23.1; Eze 34.23; Ond 23.2; Ais 49.10; 25.8

jinkaron jake biiwianonj rama galej koma onjoma unjano laaligo kotigaa apu gowoyaa jaayanonj kemakebu. Anutu anj jaagianonga jaunjia kuuya kotoo tegowaa.” Kiaj.

Lama merianonj munjen aaso 7:na menjuranja.

8 ¹Lama merianonj munjen aaso (siil) 7:na menjurama kotuno Siwe gomañ iikanonj otonj kuuya 30 minitwaa so goronj qej ero. ²Kaenj kolooro Siwe gajoba 7 Anutuwaa batanonj nanjuti, ii injiibe moñnonj romonj qaita moñ (biugel) 7 ii borogianonj onjono.

³Ii injiibe Siwe gajoba moñ asuginj jininj oonj-oombaa goul qambia menj kanj alata kosianonj nano. Ejemba soraaya kuuya Anutuwaa qama kooligi iinonj jininj alatanonj ooro moronja unkoowayawo ii qamakooligiawo toroqej pumpunjonj motoonj uma Anutuwaanonj kemakeja. Goul alata ii jinkaronj duñ batanonj nanji, iinonj mono iikawaa kosianonj nano tosonianonj jininj ii mamaga oowaatiwaañonj mugi. ⁴Iinonj jininj ii ooro iikawaa kaasoyanonj mono Anutuwaa ejemba soraaya yonjoo qamakooligiawo toroqej Siwe gajoba iwaa borononga waama Anutuwaa jaasewañanonj ugi. ⁵“Siwe gajoba iikanonj jininj qambi ii menj alatanonga gere jeta mero jero qambi iikanonj uuro saa qero namononj giliro kemero. Giliro kemero iikanonja gunparandambaa gujuya mamaga koloonj gbingururuj qaro. Oobili esunjiawo asugigi kambanja kambanja nanja mero. Kiaj.

Gajoba yonjononj romonj qaita moñ uugi.

⁶Siwe gajoba 7 romonjia qaita moñ (biugel) megiti, iyonjononj ii uubombaajonj jororigi.

⁷^bGajoba mutuyanonj waama romonja qaita moñ uuro. Ii uuro kombo (ais) kota ano gere bolanja ii konj kaanja koloonj sawo gajugogi moñnonj ii maaro motoonj namononj kamaaro. Iikanonj geriawo kamaañ balanonj qero namowaa bakaya karonj ii gerenonj jedabororo. Duuyaa geria iikawaa bakagia karonj ii gerenonj jedaborogi ano gbojoja seña tonjonja ii kuuya gerenonj menj jedabororo.

⁸Gajoba woiya iinonj waama romonja qaita moñ uuro. Ii uuro moñnonj baanja somata gere jejeta tani kaanja (wolkeino) iwoi ii giliro kowenonj kemero. Kemeñ kowe mero kowewaa bakaya karonj iikanonja moñnonj meleema sa kolooro. ⁹Kaanjideenj Anutunonj kowewaa iwoiya kuuya mokolooro laligojuti, iikawaa bakaya karonj yonjononga moñ ii komugi ano wanjo kuuya tuunj karonj iikanonja tuunj moñ ii janjonj tiwilaagi.

¹⁰^cGajoba karonjanonj waama romonja qaita moñ (biugel) uuro. Ii uuro senjelao somata kiwa bolanj kaanja tani menj sombinonga tegonj kamaaro.

^z 8.3 Aam 9.1; Eks 30.1, 3 ^a 8.5 Lew 16.12; Eze 10.2; Eks 19.16; Isa 11.19; 16.18

^b 8.7 Eks 9.23-25; Eze 38.22 ^c 8.10 Ais 14.12

Kamaan koma namowaa apu gowoya unun iikawaa bakaya karoon iikanonja mon ano apu jaaya kuuya ii sokoma onono. ¹¹dSengelao iikawaa qata ii nomber warabe kaambogawo. Nomber warabe iikanon kamaaro apuya apuya iikawaa bakagia karoon ii meleema kaambogagiawo koloogi. Kaambogagiawo koloogitiwaajon ama ejemba mamaganon ii nen komugi.

¹²eGajoba 4:ya iinon waama romonja qaita mon uuro. Ii uuro monon ween jaaya ano koin jaaya yoroo asasagaraa bakagara karoon ii qebugoro bakasasaj umun koma tiiri. Kaanjadeen sengelao bakagia karoon qebugoro meleema tiigi. Kawajon ween kambanja bakaya karoonanon tiiro pangaman mero. Kaanjadeen gomantiinja asasaganon toriro bakaya karoonanon tiiro.

¹³Kaen kolooro eu unun tuu koon mon iima mobe kanakeewanon eu elelaon sombin biwianon koton kan kotakotagadeen qama kokaen jero, “Oo ejemba namonon laligojuti, Siwe gajoba karoon yononon mono toroqen romongia qaita mon uuwombajon anju. Romon karoon iikawaa otongia mogi lombo kanjanawo karoon koloowaati, iikawajon mono qama wanjinjigon ‘Yei! Yei! Yei!’ jen saajen.” Kian.

Siwe gajoba 5:yanon romonja qaita mon uuro.

9 ¹Siwe gajoba 5:ya iinon romonja qaita mon (biugel) uuro iibe sombinonga sengelao mon tegon namonon kamaaro. Kamaaro monon omejiilan yonoo ron dusiita qaa iikawaa kii meria ii sengelao Toya muro. ²Ii muro omejiilan ron dusiita qaa iikawaa unun mesuno iikanonja sonjo sonjo tanjururun jen kaaso kondundunjon waamakeji, iikawaa so kondundunjon waama ween jaaya esun haamo kaasonondeen sokondabororo. ³Kaaso iikawaa uutanonga ngaagiso ngaagiso mesaon namonon koug Anutunon ku-usun onono. Ku-usun ii kuanjuan yononon ku-usun tani kaan kolooro.

⁴Ii onono Anutunon kokaen jen koton onono, “Ono mono namowaa iwoi tonjonja gboja me gere kaan ii mende tiwilaan onombuto, ejemba wambusoongianon Anutuwa munjen aasogia qaa iyonogadeen mono men bolin onombu.” Kaen jen koton onono. ⁵Anutunon ngaagiso ii ku-usun onono ejemba inji koin 5:waa so siimbobolo honombononja mende mogi. Siimbobolo ii kuanjuanon eja kiro siimbobolo moji, mono iikawaa so. Siimbobolo kaen mogito, Anutunon anjon koma onono men komun onombutiwaa ku-usun ii ngaagiso yononon mende men een inji. ⁶Ejemba injigiti, iyononon kamban iikanon komuwombajon koomu kana mongambuyato, koomu ii mende mokolon komuwombajon amamaawu.

^d 8.11 Jer 9.15 ^e 8.12 Ais 13.10; Eze 32.7; Joel 2.10, 31; 3.15 ^f 9.2 Jen 19.28

^g 9.3 Eks 10.12-15 ^h 9.4 Eze 9.4 ⁱ 9.6 Job 3.21; Jer 8.3

Komuwombaajon moma qenjen qewuto, koomuwaa kondomondoo Toyanon mono monjen kemma.

⁷Jaaagiso iniibe yononon hoos manjaqeqewaaajon akadamugiawo jojorinkejuti, mono ii kaanja koloogi. Wanjianon iwoi mundaya goul kaanja konjiti, ii ila wage tanitani kolooro. Jaasewanjianon ejemba jaasewan tani kaanja koloogi. ⁸^kJaaagiso yonoo wan jugia ii gbala emba yonoo wanju kaanja kolooro. Jaaagiso jegianon laion orowaa jeta kaanja kolooro. ⁹^lReen malekugia ii aen reen kaanja kolooro. Engangia qegi oton kolooro mobeti, ii kokaen: Hoos seiseiya yononon manjaqeqewaa kareya kareya horon lugun manjanon kenji gbingururun qamakeji, iikawaa so qaro.

¹⁰Daagia ii kuanjuan kaanja jegiawo koloogi. Iyononon ejemba koin 5 kawaa so siimbobolo mobutiwaajon injigiti, iikawaa ku-usujanon mono jaaagiso yonoo daagianon ero. ¹¹Jaaagiso yonoo kin pongia ii omejiilan yonoo ron dusiita qaa iikawaa gajobaya qata Tiwitiwilaa Toya. Ii Hibruu qaanon Abadon ano Griik qaanon Apolion.

¹²‘Yei!’ qagi lombo mutuya kanjanawo ii kaen tegoro. Mobu, iikawaa gematanon ‘Yei!’ qagi lombo kanjanjarawo woi ii mono toroqen kanagen koloowaota. Kiaj.

Siwe gajoba 6:yanon romonja qaita mon uuro.

¹³^mSiwe gajoba 6:ya iinon romonja qaita mon (biugel) uuro. Ii uuro Anutuwa batanon goul alata eji, iikawaa ilia 4 iikanonga qa mon kolooro mobe. ¹⁴Oton iikanon Siwe gajoba 6:ya romonjowo iwaajon kokaen ijoro, “Anutunon gajoba 4 somonjon gbadoon onoma apu gowoya somata qata Yufreitis kawaa koorononon ononoti, ii mono isama onomba.”

¹⁵Anutunon gajoba 4 ii somonjon onoma gbadonon rabutiwaa gbanigia, koingia, weengia ano aua kambangia ii tororo arenon onono ragi. Yononon kambangia ii kan kuuro iikanondeen ejemba kantria kantria yonoo bakaya karoon ii unuwombaajon jojorin rama kambangiaajon mambongi. Kawaajon Siwe gajoba 6:yanon alatanonga qa moma iikanondeen kema gajoba 4 ii isama onono. ¹⁶Isama onono manjaqeqe tuun somata qatawo ii hoosgiawo asugin kagi. Niinon jangogia mobe 200 milyon kolooro.

¹⁷Jaameleen unja iikanon eja hoos qaganon rama kagiti, iyonoo kaitanigia iibe kokaen kolooro: Reengia (totowaa aen reengia) ii gere jo osoga, asonja injanjononawo ano goota salfa gere jamo kaanja. Hoos yonoo kaitanigia iniibe wangia laion orowaa waja kaanja koloogi qaa oogianonga gere, kaaso ano jamo geriawo qata salfa ii kamaan karo.

^j 9.7 Joel 2.4 ^k 9.8 Joel 1.6 ^l 9.9 Joel 2.5 ^m 9.13 Eks 30.1-3

18-19 Hoos yonoo qaa oogianonga gere, kaaso ano gere jamo qata salfa kamaaroti, iikanon mono ejembaya ejembaya unuro. Hoos yonoo ku-usungia ii qaa oogianon ano daagianon ero. Daagia ii mokolej kaanja koloogi daa susugia ii jetawo. Daa susugia jetawo iikanon mono ejemba ooli kaanja onootinjeju. Lombo kanjanawo karoon ii namowaa ejemba kuuya yonoo bakagia karoon ii unuro komugi.

20ⁿ Lombo kanjanawo iikanon ejemba tosaanja mende unugi komuj toroqen laligogiti, iyononon kilen uugia mende meleengi. Angiaa borogianon iwoi men waegia men mepeseegiti, iikawaajon mende moma bolin aogi. Omejiilan ano tando lopion waegia men mepeseen onjo-onjoa ii mende mesaogi. Tando lopion tosia ii goul, silwa me brons aijnon memetaga. Tosia ii jamo orasin me gere sogon memetaga. Kawaajon tando lopion iikanon iwoi iima mobombaajon me kema kawombaajon amamaanjeju. Kilen ejembanon ii mende mesaogi.

21 Kaanagadeen ejemba unugi koomuya me sei suuqanqoron hamoqeqe ii mende mesaogi. Ii toroqen ama men serowilin angi ano iwoi lan yongoro men laligogi. Iikawaajon uugia mende meleengi. Kian.

Siwe gajoba ano tere pipipiiya melaa

10 ¹Kawaa gematanon Siwe gajoba ku-usuna qeekuuya mon iibe Siwenonga koosunon esuun muro kamaaro. Wana marilolonon liligon ero. Jaasewana ween jaaya kaanja kolooro kanawoita ii tando gere bolangarawo woi kaanja jen nano. ²Borianon tere pipipiiya melaa mero qeetuna kolooro. Kania dindiņa kowenon riin kania qania ii namonon riin nano. ³Kaen nama laion oronon gbuu gbororo qamakeji, qata mono iikawaa so kotakota qaro. Qaro gunparandambaa gbngururun 7 iyononon mono meleema gbuu gbororo qan qaagia qagi mobe.

⁴Gunparandambaa gbngururun 7 iyononon qama qaagia jegi mobeti, niinon ii mono iikanondeen papianon oomambaajon ambe. Tere oomambaajon ambeto, qa mon Siwenonga mobe qaa kokaen nijoro, “Gunparandambaa gbngururun 7 qaa jejuti, ii mono geengodeen olon mona ewa. Ii mende oowa.”

⁵Siwe gajoba kania kowe ano namo qagaranon riin nano iibeti, iinon boria dindiņa metaama Siwenon baagen ano. ⁶Jojopon qaa jemambaajon boria kaen ama ii jen kotiin ano. Monon Siwe, namo, kowe ano iwoi kuuya iikanon eji, ii mokolon nama kamban so tetegoya qaa kotiin laligon ubaati, mono iwaa qatanon jojopon qaa kokaen jero, “Anutunon mono kamban mombo mende qen koriro ubaa. ⁷Kaen qaagoto, Siwe gajoba 7:nanon romonja qaita mon (biugel) uuro otona mobuti, kamban

ⁿ 9.20 Ond 115.4-7; 135.15-17; Dan 5.23 ° 10.5-7 Eks 20.11; Dut 32.40; Dan 12.7; Aam 3.7

iikanondeen Anutuwaa qaa aren aasangoyanon mono honawo koloowaa. Gejatootoo ejemba Anutuwaa gawonja men laligon kougi yonoojon Buja qaaya awaa jen inisaama onono moma kouma laligogiti, Buja qaa iikawaa so ii mono uulanawo honawo koloowaa.”

⁸Kawaa gematanon qa mon wala Siwenonga mobe qaa jeroti, iikanon mono dujanon mombo qaa jero kokaen mobe, “Siwe gajobanon kowe ano namo qagaranon riinj nama tere pipipipiya mero borianon qeetuja eji, ii mono kema mewa.”

⁹Kaen moma Siwe gajobawaanon kema tere pipipipiya melaa ii nombaatiwaajon qisiwe. Qisiwe kokaen nijoro, “Ti mono men newa. Nena tomenjanon kemej meleeno gubeso guwaato, buuganon ii moron apuyaa aija kaanja koloowaa.”

¹⁰Kaen nijoro tere pipipipiya melaa ii iwaa borononga men newe. Newe buunanon moron apuyaa aija kaanja kolooroto, gogowe tomenanon kemero meleeno gubeso nuro. ¹¹Kaen nuro niinon qaa kokaen mobe, “Gii mono dujanon mombo Anutuwaa gejatootoo qaaya qaaya jen sein laligowa. Kantria kantria ano bejsakon isia isia qaa tani jejegiaa so laligojuti, mono iyonoo ano iyonoo kin pongia yonoo gejatootoo qaagia ii waladeen jen laligowa.” Kiaj.

Anutuwaa jotamemeya woiyanon qaaya nanjon jeri.

11 ¹Kaen nijoro moma nambe Siwe gajoba iikanon keda aambaa gere goronja bowo kaanja ii noma kokaen jen koton nono, “Gii mono waama kema Anutuwaa jiwowon jigo ano iikawaa siimolon alataya ii keda aambaa gere goronja (rula mesa) kanon soya ama weengowa. Kaanagadeen iikanon uma Anutu mepeseen qamakooligia amakejuti, mono ii gosinj jangogia weengowa. ²Jiwowon jigo soya ama kanon somben seleengenja ii mono uugun mesaowa. Ii waba kantri yonoojon ama onongi ero yononon siti toroya ii koinj 42 kawaa so riinj kema kankebu. Kawaajon somben seleengenja soya ii mende weengowa. ³Niinon jotamemewoina wasinj oroma qaana nanjon jewaotiwaa ku-usunja ama orombe asugiawo. Asuginj wosobiriwaa maleku sokosaare kaanja men aonj liligon (gbakon osoga arinj) ween boria 1,260 kawaa so gejatootoo qaa gawon men laligowao.”

⁴Oil gere woi ano lambe duj raraya woi namowaa Pombaa batanon nanjaoti, ii mono meleema kamaanj asuginj dangunu kaanja nama noo kaniaa nanjon jen laligowao. ⁵Monjon me monjon urunj mizimizi ama oromambaajon moji eenj, gere bolananon mono buugaranonga kamaanj kereurugara onooro tiwilaankebuya. Monjon me monjon urumambaajon moji eenj, ii mono kana kaanjadeen iikanon qeri komuwaa.

^p 10.8-10 Eze 2.8–3.3 ^q 11.1 Eze 40.3; Zek 2.1-2 ^r 11.2 Luuk 21.24 ^s 11.4 Zek 4.3, 11-14

⁶“Sombimbaa koosuya somonḡowaotiwaawaa ku-usuḡa ii yoroonoḡ ero gejatootoo qaa jeḡ seiwaoti, kambaḡ iikawaa so koḡ mende kiwaa. Ku-usuḡaranonḡ apu jaaya kuuya kaanḡadeeḡ sokono iikanonḡ saanonḡ apu kuuya meleengḡi sa koloowuya. Kaanḡadeeḡ ku-usuḡaranonḡ uuta ejiwaajoḡ ama siḡḡaranonḡ jewaatiwaawaa so saanonḡ jeḡi lombo kanḡaḡawo kania kania koloonḡ namo meḡ bolḡ ejemba uḡuḡkebuya.

⁷“Anutuwaawaa qaaya nanḡonḡ jeḡ tegori omejiilanḡ yoḡoo roḡ dusiita qaa iikanonḡa jeḡnemba moḡnoḡ waama manḡa qeḡ oroma haamo ama ururo komuwao. ⁸“Komuri qamogara siti qabuḡayawowaa kana somatanonḡ oromesaogi laḡ ewao. Siti iikawaa qata aasaḡgoya ii Sodom ano Iijipt qamakeju. Poḡgara Jiisas ii kaanḡagadeeḡ iikanonḡ maripoononḡ qeḡi komuro. ⁹Qamogaranonḡ laḡ eri ejemba kuuya ii iriimakebuya. Balononḡ roḡ koma orombombaajoḡ jeḡi anḡonḡ kombuya. Kaeḡ eeḡ laḡ eri ejemba kantria kantria, tuuḡa tuuḡa, beḡsakoḡ isia isia qaa tanigia aḡa aḡa jeḡkeḡuti, iyoḡononḡ qamogara ii weeḡ karoonḡ ano bakaya moḡ kawaa so uuḡ irigigiigi.

¹⁰Gejatootoo eja woi yorononḡ ejemba namo qaganonḡ laligoḡuti, ii uu kuuḡ oḡoni iikawaajoḡ siimbobolo honoḡa mende mokoloonḡ laligogi. Kawaajoḡ komuri qamogara iriimakebuti, kambaḡ iikanonḡ mono otokoriaḡ maama renduḡ oroḡ neḡ korisoro ama iyaḡḡia kaleḡ kania kania anḡuḡ aogi kema kawaa. ¹¹“Weeḡ karoonḡ ano bakaya moḡ ii tegoro Anutunonḡ buu aasonḡ sewaḡḡaranonḡ uuro kemero gbiliḡ waama koḡa nani. Waama nani ejembanonḡ iriima riimburatiḡ jeḡeḡḡia ororo sombugia mogi. ¹²“Koḡa nani Siwenonḡa qa kotakota moḡ kokaeḡ qama irijoro, “Oro mono kokaeḡ waabao!” Kaeḡ irijoro moma koosu uutanonḡ waama Siwenonḡ uri kereurugaranonḡ eeḡ iriima newogia tegoro nanḡi.

¹³“Kanagaranonḡ namo mesaonḡ uri kambaḡ iikanondeeḡ nanḡ tania soosooya meḡ siti bakaya 10% (bakaya tenonḡa motoonḡo) kawaa so kuma qeḡnanḡaḡoro kamaaro. Kamaanḡ ejemba 7,000 kawaa so uḡuro komugi. Ejemba mende komugiti, iyoḡononḡ ii iima riimburatiḡ sombugia moma Siwewaa beḡa Anutu ii ku-usuḡaa mepeseeḡ mugi qabuḡayawo kolooro.

¹⁴“Yei!’ qama wanḡinḡiḡa woiya kanḡaḡawo ii kaeḡ tegoroto, mobu, qama wanḡinḡiḡ yei qa karoonḡaa hoḡanonḡ mono uulaḡawo koloonḡ qagianonḡ ubaa. Kiaḡ.

Siwe gajoba 7:ḡanonḡ romoḡa qaita moḡ uuro.

¹⁵“Siwe gajoba 7:ḡa iinonḡ romoḡa qaita moḡ (biugel) uuro. Ii uuro Siwenonḡ qaa kotakotagadeeḡ amiḡ mogi qagia mobe kokaeḡ jeḡi, “Ayo,

[†] 11.6 1 Kiḡ 17.1; Eks 7.17-19; 1 Sml 4.8 [‡] 11.7 Dan 7.7, 21; Isa 13.5-7; 17.8

[‡] 11.8 Ais 1.9-10 [‡] 11.11 Eze 37.10 [‡] 11.12 2 Kiḡ 2.11 [‡] 11.13 Isa 6.12; 16.18

[‡] 11.15 Eks 15.18; Dan 2.44; 7.14, 27

ananaa Poḡnana ano iwaa Hamoqeqe Toya Kraist yoronon mono namo kuuya galen koma oḡombaotiwaaw ku-usuḡa ii kuuya buḡa qeḡ aojao. Iinon mono kambaḡa kambaḡa galen koma oḡoma laligowaa, ee-aa-ee. Galenkonkonanon mono kambaḡ moḡnon mende tegowaa, ee-aa-ee.”

¹⁶Kaen jegi mobe Anutuwaaw jotamemeya ²⁴Anutuwaaw jaasewarjanon jinḡkaron duḡgianon rajuti, iyononon mono kamaan usugon Anutu waeya meḡ mepeseen mugi. ¹⁷Mepeseen muḡ kokaen jegi,

“Oo Poḡ Anutu ku-usuḡ kuuyaa Toya, giinon mono laligon kouma kambaḡ kokaamba laligojan.

Giinon ku-usuḡa uuta meḡ kanaiḡ namo kuuya galen koma oḡoma kin poḡgiaga koloon laligowaga.

Kawaajon nononon mono mepeseen danḡisen jeḡ gonjon.

¹⁸ “Waba kantria kantria yononon irinḡia soono kazi ama goma laligogito, goo kazi kambaḡanon mono ketada koi kaanjon kan kuḡ eja.

Giinon kambaḡ kokaamba koomuya yonoo qaagia gosin jeḡ tegon oḡombaga ano geenḡaa ejembauruga tawagia oḡombaga.

Gejatootoo ejemba ano ejemba soraaya tosaḡa goo gawonḡa meḡ laligogiti ano uuta kamaanqeḡeta goo qaganon tiwilaawabotiwaajon keegia moma laligogiti, ii mono tawagia oḡombaga.

Kaanagadeen tosanon ejemba unḡ kantri kondeema laligogiti, ii mono kondeema oḡombaga.” Kaen mepeseen jegi.

¹⁹^bKawaa gematanon Siwenon aantano Anutuwaaw mepemepeseen jigowaa (tempel) naguyanon tano iibe jigo uutanon Anutuwaanon soomonḡo areḡ bokis akadamyawo iikanon ii-iita ero. ^c Siwenon aantano kambaḡ iikanondeen oobili ano gunḡparandanḡ gbḡḡgururunḡ qaro mobe. Otonḡa otonḡa ii mobe nan meḡ kon rombuḡ giliro kombo (ais) kota somasomata kamaagi. Kiaḡ.

Emba ano jewanḡ waḡa iliawo

12 ¹Siwenon aiwese somata damuyawo moḡ kokaen asugiro iibe: Emba moḡ ween jaayanon malekuya kolooro koinonḡ kana tamboya baatanon asariro senḡelao 12 ii ila wage kaḡa waḡanon konḡ kokobilibiligiawo ragi. ²Koroyawo laligon mera memetaa kambaḡanon dodowiro bimooro masu qero siimbobolo moma qa gigilaaro.

³^dKawaa gematanon aiwese moḡ Siwenon kokaen asugiro iibe: Jewanḡ nemuḡa iliawo (dragon), mundaya oso popolanḡ, waḡa 7 ano ilia

^a 11.18 Ond 2.5; 110.5; 115.13 ^b 11.19 Isa 8.5; 16.18, 21 ^c 11.19 Anutuwaanon jojopan qaa 10 ano jenḡkooto tosaḡa ii jamo ilanjon oon bokis iikawaa uutanon anḡi raro galen komakeju. ^d 12.3 Dan 7.7

10. Waņa 7 iikanonj ila wage 7 konji raro. ⁴Jewenaj nemuņa iikanonj daayanonj sombinj qewagonj sengelao iyonoononga bakaya karoonj horonj giliro namononj kamaagi. Kamaagi emba iyaņa mera memambaaajonj anoti, iwaa batanonj nano. Kaenj nama meria mewaati, ii iikanondeen gogomambaaajonj moro.

⁵Emba iikanonj mera ejaga mero. Iinonj kantria kantria kuuya aenj taa gbarunonj galej koma onjoma laligowaa. Embanonj mera meroti, gajobanonj ii mono iikanondeenj uulanawo menj kema Anutuwaaw jinjaronj duņ kooronjanonj ano. ⁶Iikanonj ano embanonj anodeenj mesaonj kok koma keno. Anutononj emba ii weenj 1,260 kawaa so balonj qararanjkonjkonjanonj kalanj koma mugi laligowaatiwaajonj gomanj miri monj mozozonjgoroti, iikanonj kok ama keno.

⁷Siwe uutanonj manja junoo kokaenj aogi: Siwe gajoba waņa Maikel ano iwaa gajobauruta yonononj jewenaj nemuņa tuarenjenj ama ii ano iwaa gajobauruta yonowo aogi. ⁸Aonj jewenaj nemuņa ano iwaa gajobauruta yonoo esunjanonj mende sokono haamo mende ama onjoma gomangia mesaonj Siwe uutanonj toroqenj laligowombaaajonj amamaagi. ⁹Amamaagi jewenaj nemuņa iliawo ii mono konjoma Siwenonga otaagi. Jewenaj nemuņa iikanonj monowaa monoyanonjga mokolej koloonj Iiw (Eewa) manambato menj muro. Qata monj Kileņaa Toya ano Satan. Iinonj kantria kantria kuuya kuunj onjono jinjanj kema laligogiti, ii ano iwaa gajobauruta ii mono iwo Siwenonga konjoma hagonj onjngi namononj kamaagi.

¹⁰Kamaagi Siwenonj qa somata mononj kokaenj jero mobe, “Selenonj kuukuu Toyanonj asaga gomantiija Anutunanaa batanonj nama uumeleenj alaurunana jenonjkuukuu qaa jenj onjoma laligoroti, ii mono yakarij hagonj mugi seleenjenj kamaaro otokorianj maajonj. Ananaa Anutunananonj mono kambaņ kokaamba ejemba hamo qenj onjoma ku-usunjaa qaganonj galej koma onjono bentotoņaa honjanonj mono kolooja. Hamoqeqe Toyaa esunmumuyanonj mono koloodaboroja. ¹¹Iinonj momalaari alaurunana qaanonj ama onjoma laligoroto, Toya ii kokaenj haamo ama mugi: Lama meriaa sayanonj ii hamo qenj onjono kotiij Buņa qaa honjbonja nanjonj jenj seij laligogi. Kaņa laligonj jojorinj selegia togonj bonj nama manja qenj haamo anji.

¹²“Kawaajonj Siwe gomanonj laligojuti, onjonoj mono korebore aisonj otokorianj maama laligowu. Kaņa laligowuto, namononj ano kowenonj laligojuti, onjonoj mono lombo kanjanawo bosimbutiwaajonj mono ‘Ye!’ jenj saajenj. Kileņaa Toyanonj lugunj kamaanj riinj onjonoj kanj gawonj meme kambaņa torodaamonj ero mojiwaajonj mono kazi somata amakeja.”

^e 12.4 Dan 8.10 ^f 12.5 Ais 66.7; Ond 2.9 ^g 12.7 Dan 10.13, 21; 12.1; Juud 9

^h 12.9 Jen 3.1; Luuk 10.18 ⁱ 12.10 Job 1.9-11; Zek 3.1

¹³Jewenaŋ nemuŋa iliawo yakariŋ hagon mug i namonon kamaaroti, ii iima asariŋ emba mera meroti, ii kazi ama muŋ otaaro. ^{14j}Otaaroto, embanon kok kono Anutunon tuu somataa enŋaŋa woi muro kanon elelaon uulaŋawo keno. Anutunon balon qararanŋkonŋonon iwaajon goman miri mon mozozonŋoroti, mono iikanon keno. Iikanon kema asanŋon laligoro gbani 3 ano bakaya mon ii kalaŋ koma mug i mokolenon ii mende mokolon qelanjin mewaa. ¹⁵Embanon elelaon keno mokolembaa iriŋa soondabororo qaa ootanonŋa embawaa gematanon apu gboulu furugoro apu gowoya kolooro. Apu iikanon emba ii kisma men somonŋon mubaatiwaajon moma kaen furugon lono.

¹⁶Kaen lonoto, namonon emba ii ilaŋ muŋ riuro roŋ kolooro. Jewenaŋ nemuŋanon qaa ootanonŋa apu furugoro apu gowoya kolooroti, iikanon mono roŋ iikanon kemeŋ juguŋ qaono. ¹⁷Kaen kolooro jewenaŋ nemuŋaa iriŋa emba kawaajon ama soono mesaon emba iikawaa gbiliuruta tosaŋa qetama manja qeŋ onŋomambaajon keno. Gbiliuruta yononon Anutuwaa jojopon qaa teŋ koma Jiisaswaa Buŋa qaa pondan nanŋon jeŋ seŋkejuti, mono iyonowo kareŋ aowombaajon keno. ¹⁸Aowombaajon kema kowe sakasiŋanon keuma nano. Kiaŋ.

Jeŋnemba kowenonŋa kouro.

13 ^{1k}Kawaa gematanon jeŋnemba mon ilia 10 ano waŋa 7 ii kowenonŋa kouro iibe. Iliia 10 iikanon ila wage 10 konŋi ragi ano waŋa motomotoon iikanon qa mepaqepaegiawo oogita ero.

^{2l}Jeŋnemba ii iibe kokaen kolooro: Kaitania ii oro somata qagara lepaad ano taiga iyoroo tani kaŋa kolooro. Kana boriaa silia ii bea orowaa sili kaŋa kolooro. Qaa oota ii laion orowaa qaa oota kaŋa. Jewenaŋ nemuŋanon esuŋa, jinŋkaron duŋa ano ejemba galeŋ koma onŋombaatiwaa ku-usuŋa uuta ii jeŋnemba muro. ³Muroto, waŋa mon ii wiji kotiga monon kiro komumambaa anoto, wijianon misiriŋ lopogadeen raro. Namowaa ejemba korebore yononon aaruŋ jeŋnemba ii gematanon otaŋ kenŋi. ⁴Otaŋ kema jewenaŋ nemuŋaa waeya men mepeseen laligogi. Ku-usuŋ kaŋa ii jeŋnemba murotiwaajon ii ano jeŋnembawaa waeya kaŋiadeen men mepeseen kokaen jeŋi, “Moronon jeŋnembawaa so koloonaga? Moronon ii tuarenjen ama muŋ iwo aomambaajon kotiinaga?”

^{5m}Kaen jeŋi Satanon jeŋnembawaa qaa oota sololoo koŋiŋ jaba-arambaran qaganon mepaqepae qaaya lansan jeŋ laligoro. Anutunon Satan mende anŋon kono mepaegomambaa ku-usuŋa ii koŋi 42 kawaa so en mubaatiwaajon jeŋ tegoro. ⁶Ii jeŋ tegoro qaa ootanon aantano Anutu

^j 12.14 Dan 7.25; 12.7 ^k 13.1 Dan 7.3; Isa 17.3, 7-12 ^l 13.2 Dan 7.4-6

^m 13.5-6 Dan 7.8, 25; 11.36

mepaegonj laligoro. Anutuwaa qata, Siwe gomaŋa ano Siwe uutanonj laligojuti, ii kuuya mono mepaqepae ama oŋoma laligoro. ⁷Kaenj laligoro Satanonj ejemba soraaya tuarenjenj ama oŋomambaa ku-usuŋa muro yoŋowo manja aonj haamo ama oŋono. Haamo ama oŋono Satanonj ejemba isigia kuuya tuuŋgiaa so, qaa tanigiaa so ano kantrigiaa so ii mono jeŋnembawaa borianonj ama oŋono.

⁸Ejemba korebore namononj laligojuti, iyoŋononj mono jeŋnembawaa waeya meŋ mepeseenj laligowuya. Anutuwaa ejemba solanja qagia Siwe gomanonj papianonj oogita eji, iyoŋonondeenj mono jeŋnemba ii mende mepeseewuya. Monowaa monoyanonj Anutunonj Siwe namo mokoloonj oronoti, kambanj iikanonja kanaiŋ qagia ii laaligo kotigaa papia iikanonj oonj laligonj kougi. Laaligo papia ii Lama meria qegi komuroti, iwaa buŋaga ero galeŋ komakeja.

⁹“Moŋononj gejiawo laligoji eenj, iinonj mono qaa koi geja ama moma kotowa! ¹⁰Moŋ kapuare mirinonj kembatiwaa so kolooji, iinonj mono iikanonj kembaa. Moŋ manjawaa soo somatanonj uugi komuwatiwaa so kolooji, iinonj mono kaenj komuwaa.” ⁹ Kawaajonj ejemba soraaya, oŋononj mono kaparanj koma lombo meŋ mokosiŋgonj pondanj moma laarinj laligowu.” Kianj.

Jeŋnemba moŋ namo uutanonja kouro.

¹¹Mombo iibe jeŋnemba moŋ namo uutanonja kouro. Ii ilia woi Lama meriaa ilia kaanaga koloonj qaaya ii jewenanj nemuŋa iliawononj jeroti, mono kaanjadeenj jeŋ laligoro. ¹²Iinonj kouma alia mutuyaa jotamemeya koloonj ku-usuŋa kuuya meŋ iikanonj iwoi kuuya aliaa jaanonj ano. Kaanja ano namo ejemba kuunj sololoonj oŋono aaruŋ alia mutuyaa waeya meŋ mepeseegi. Jeŋnemba mutuya ii wiji kotiganonj kiro komumambaaonj anoto, misiriŋo lopoyadeenj raro.

¹³Jeŋnemba woiya iinonj angoletoto somata tania kania kania mero. Moŋ meroti, ii gere bolanonj sombinonja kamaanjanj namononj kanj jero ejembanonj ii jaagianonj iigi. ¹⁴Anutunonj Satan mende angonj kono ku-usuŋ muro jeŋnemba mutuyaa jotamemeya koloonj iwaa jaanonj angoletoto kania kania meŋ laligoro. Iikanonj mono namowaa ejemba tiligonj oŋono jinjanj ama soogi. Soogi kokaenj kuunj jeŋ kotonj oŋono, “Oŋo mono jeŋnemba mutuyaa unjaya sogonj kuugi nano goda qeŋ muŋ laligowu. Jeŋnemba mutuya ii manjawaa soo somatanonj (bainat) uugi wiji kiro komumambaa so kolooroto, kileŋ gbilinj laligoji, mono iwaa unjaya kuuwu.”

ⁿ 13.7 Dan 7.21 ^o 13.8 Ond 69.28 ^p 13.10 Jer 15.2; 43.11 ^q 13.10 Tosianonj qaa ii kokaenj meleenju: Moŋononj manjawaa soo somata (bainat) kanonj tosaanja unjuuro komuwuti, tosanonj mono iyanja ii soo kaananonj uugi komuwaa.

¹⁵Kaen anggi Satanon ku-usun jejnemba kanagenja muro tando lopion ii men gbiliŋ muro kanain buu aason ano. Kaanagadeen jejnemba mutuyaa unaya men letono eja qaa jeŋ ejemba kuun onono kokaen kolooro: Daen yoŋonon tando lopion iikawaa waeya mende men mepeseegiti, ii mono kuuya unugi komugi. ¹⁶Jejnemba kanagenjanon ejemba korebore kokaen kuun onoma injjoro, “Ono mono jejnemba mutuyaa munŋen aasoya ii jaasewanŋianon me boro dindinŋianon men mokotaawu.” Kaen injjoro iyanŋiaa gawonŋia menkejuti ano togiaa weleŋ eeŋ qenkejuti, ejemba qaqaŋunayawo ano wanaya, somata ano melaa yoŋonon mono korebore munŋen aasoya ii men boro dindinŋia me wambusoŋŋianon mokotaagi.

¹⁷Daen yoŋonon jejnembawaa qata me qataa janŋoya selegianon mende men laligogiti, iyoŋonon nembanene iwoi stuanon me maaketnon sewan mewombaajon me ambombaajon amamaagi.

¹⁸Qaa koi moma asariwombaa momakootoya ii kokaen: Moŋnon momakootoyawo laligoji, iionon mono jejnembawaa janŋoya weenŋowa. Janŋoya ii balon ejawaa janŋoya kolooja. Aaso janŋoya ii 666. Kian.

Lama meria ano kanagesouruta 144,000.

14 ¹Kawaa gematanon suŋ Lama merianon Zaiŋ baanjon nano iibe. Iwo kanagesouruta janŋogia 144,000 ii motoon nanŋi Lama meriaa qata ano iwaa Maŋaa qata ii kuuya yoŋoo wambusoŋŋianon oo-ootaga ero injiibe. ²Iikanondeen mobe Siwenonŋa oton mon apu somata sianon giliro kemen kuun qamakeji, kaan kolooro. Ii gunparandanŋ gbinŋururun somata qajiŋaa oton iikawaa taniŋaen kolooro. Oton ii gita kulele mamaga qegi oton koloŋkejiŋaa so mobe.

³Anutunon ejemba 144,000 ii namononŋa sewanŋia men unuanoti, iyoŋonon mono Anutuŋaa jinŋaron duŋ batanon kouma beŋ jawinŋa 4 ano jotamemeya wan 24 iyoŋoo jaasewanŋianon nama rii donŋoga qagi. Kuuya yoŋonon iyanŋiaa riigia qagi seleenŋen yoŋonon ii kuma aowombaajon amamaagi. ⁴Yoŋonon ejemba qaita mon koloŋ laligon kougi. Mende tiloon soraaya laligowombaajon iyanŋia galeŋ koma aon emba yoŋowo jewon mende mokoloŋ laligogi. Lama merianon dakanon kema kankeji, iyoŋonon mono ii otaan iikawaa so kema kankeju. Anutunon ii ejemba batugianonŋa sewanŋia men metogon unuano Anutu ano Lama meria yoroo yambugara dologa koloju. ⁵Yoŋoo jegianonŋa qaa qolonmolonŋoya mon mende mokoloogi kopoulosaa qaagia qaa soraaya laligon kougi. Kian.

^r 14.1 Eze 9.4; Isa 7.3 ^s 14.5 Zef 3.13

Siwe gajoba karoonj yonononj qaagia jej elelaogi.

⁶Kawaa gematanonj Siwe gajoba monj iibe sombinj kotonj kanakeewanj elelaoro. Iinonj Oligaa Bunja konjkonjonj^t menj kanj balonj ejemba yonoojonj jej asarimambaajonj karo. Ejemba ii tuunjgiaa so, bejnsakonj isigiaa so, qaa tania jejegiaa so ano kantrigiaa so balonj sokoma rama kenjuti, mono kuuya iyonoojonj jej seimambaajonj karo. ⁷Kanj kotigagadeen silama kokaenj qaro, “Anutunonj ejemba gosinj jej tegonj onjombaatiwaa kambañanonj mono torinj dodowija. Kawaañonj onj mono Anutuwaa jeta uguwombotiwaajonj keegia moma mepeseenj qabuñaya menj seiwu. Moñnonj siwe, namo, kowe ano apu jaaya mokolonj onjnoti, mono iwaa waeya menj mepeseenj laligowu.”

⁸“Kaenj qaro iwaa kanianonj Siwe gajoba alia monj mutuya otaanj kanj kokaenj qaro, “Babilon siti somata ii meleeno kemerota eja. Babilon emba qabuñayawo iikanonj mono serowilinj ama iikanonj kantri kuuya menj tiloonj onjono sokono. Iinonj wain apu kaanja newutiwaajonj onjono uugia sooro uusoosoo koloonj laligogi. Kaanja koloonj laligorotiwaajonj Anutuwaa irinja soono kazi ama jero siti qabuñayawo ii mono kondeengi meleeno kemerota eja.” Kiaj.

⁹Kaenj qaro iwaa kanianonj Siwe gajoba karoñanonj orotaanj elelaonj kanj kotigagadeen silama kokaenj qaro, “Moñnonj jejñemba ano iwaa unjyaa waeya menj mepeseenj munjgenj aasoya anjonj koma wambusoñanonj me borianonj menj mokotaaji eenj, ¹⁰“iinonj mono kaanjadeenj Anutuwaa irinjñsoonja ii wain apu kotiga kaanja neñ mobaa. Anutunonj wain apu ii apu toonjwawo mende mindirinj wain kotiga toonjgadeenj irinjñsoonja qambinonj maaro raji, iinonj mono ii newaa. Ii neñ Siwe gajoba toroya ano Lama meria yonoo baagianonj nano salfa jamowaa gere bolañanonj ooro siimbobolo hononja mende moma laligowaa.

¹¹“^wIikanonj onjoro siimbobolo hononja mende moma laligowuti, iikawaa kaasoyanonj mono kambañ so tetegoya qaa waama umakebaa. Ejemba jejñemba ano iwaa unjyaa waeya menj mepeseenjkejuti, iyonononj mono asaga gomantiinja senjonj moma laligowu. Moñnonj munjgenj aasoya anjonj koma selianonj menj mokotaaji, iinonj mono selianonj ororo qenjenj qerj haamo memambaajonj amamaanj laligowaa.”

¹²Kawaañonj ejemba soraaya Anutuwaa jojopanj qaaya tenj koma otaanjkejuti, onjnonj mono kaparanj koma lombo menj mokosinjgonj Jiisas pondanj moma laarinj laligowu.

^t 14.6 Ponj bej konjkonjonj Toyaanonj Bunja qaa towoya ii konjkonjonj. Ii monowaa monoyanonja kanainj tetegoya qaa enj ubaa. ^u 14.8 Ais 21.9; Jer 51.8; Isa 18.2
^v 14.10 Ais 51.17; Jen 19.24; Eze 38.22 ^w 14.11 Ais 34.10

¹³Kawaa gematanon Siwenonga qaa mon mobe kokaen nijoro, “Gii mono tere kokaen oowa: Ejemba Pombo qokotaan nama kamban kokaamba kanain komuwuti, iyononon mono oyanboyan koloowuya. Unu Toroyanon qaa kitia ii metogon ‘Qaa ii onanon,’ jeja. Yononon gawon kotiga men qenjenmanjen moma kan laligogi tegoro gawongiaa hona kolooro Siwe Toyanon sundugia moro sokono iikawaajon korisoro onono rama haamo men bonjon laligowuya.” Kian.

Balombaa nene morian hona mewutiwaa kambana

¹⁴Kaen nijoro unu koosu taana iibe iikawaa qaganon mon kaitania Siwe gomambaa Eja hona kaana iinon raro. Ila wage goulonon memeta ii wananon raro borianon soo kaapengoya jetawo men raro. ¹⁵Ii iibe Siwe gajoba mononon mepemepesee jigononga (tempel) asuganon kouma koosu qaganon raji, iwaajon qaa kokaen jen kotakotagadeen qaro, “Namonon morian hona momogoro hona mewutiwaa kambananon mono kolooja. Kawaajon giinon mono sooga kaapengoya men gawonon kema iikanon namowaa morian hona ii koton men kululuuwa.” ¹⁶Koosu qaganon raji, iwaajon kaen qaro sooya kaapengoyanon namonon gilin gawombaa morian hona koton men kululuuro.

¹⁷Ii men kululuuro Siwe gajoba mononon Siwewaa mepemepesee jigononga (tempel) asuganon kouro. Iinon kaanagadeen soo kaapengoya jetawo men men kouro.

¹⁸Kouro Siwe gajoba karonanon Siwewaa alatawaa gere galeja ano alata ii mesaon kouro. Kouma kotakotagadeen qama Siwe gajoba soo kaapengoya jetawo men nanoti, ii kokaen ijoro, “Giinon sooga kaapengoya jetawo ii mono men gawonon kema iikanon balombaa wain kanjena kanjena ii kotowa. Kanjen iikawaa kota mono momogon yagon raju.”

¹⁹Kaen ijoro sooya kaapengoya namonon gilin namowaa wain kasa hona ii kotogon men kululuun Anutuwaa wain juu somata iikanon rijijaawutiwaajon giliro. Wain juu ii Anutuwaa irinjonsoonaa kaisareya kolooja.^z ²⁰“Wain bagen hona ii siti seleengenanon kananon riin rijijaagi sayanon wain juu somataa qaa ootanon kouma kokon tani kaana lansan waama kouma apu gowoya kolooro. Sa iikawaa diina ii wan miita ano bakaya mon kolooro. Hoosnon iikanon riin keno qaa ootanon kouro hoos qawayaa kasianon samoriro. Diina kaen kolooro koriga 300 kilomiita kawaa so kolooro. Kian.

Siwe gajoba 7 ano lombo kanjanawo 7.

15 ¹Kawaa gematanon siwe uutanon unu angoletto somata mon kolooro iima kokaen walingowe: Siwe gajoba 7 ii lombo kanjanawo (plague)

^x 14.14 Dan 7.13 ^y 14.15 Joel 3.13 ^z 14.19 Anutuwaa irinjonsoonaa ii wain juu somatanon rijijaagi uutanon olomoodaborowaa. Isaisaan 19.15 ii iiba. ^a 14.20 Ais 63.3; Seru 1.15; Isa 19.15

7 meŋ nanŋi. Ejemba ŋiŋgiŋgogiaaŋon Anutuwaa iriŋa soono jeŋ tegon irona meleeno lombo kanjaŋawo qaŋianon uro mogi uutanon olomoro qaŋianon komuwaa. Kawaajon qaŋia lombo kanjaŋawo konoga 7 qagi.

²Ii iima iwoi bilibiliawo kowe kaŋa iibe gere bolaŋawo melokanjin ero. Iikawaa koorononon Anutuwaa ejemba nanŋi injiibe. Yoŋonon haamo ama jeŋnembawaa qaaya mende teŋ koma uŋayaa waeya mende meŋ qataa jaŋgoya selegianon mende aŋalin aŋŋon koma laligogi. Anutunon ii motomotoon kulele onono meŋ nanŋi. ³Iikanon nama Anutuwaa gawon meme eja Mooseswaa rii ano Lama meriaa renduŋ ii kokaen qagi,

“Oo Poŋ Anutu ku-usuŋ kuuyaa Toya, giinon aŋgoletosomasomata damuyawo amakejaŋ.

Giinon kantria kantria ii kin poŋ ama onona nanamemeŋgaa kania ii dindiŋa ano hoŋa toon kolooja. Kawaajon Anutu qaita moŋ koloon laligojaŋ.

4 “Oo Poŋ, goonon nanamemeŋga dindiŋa ii mono asuganon asugiro moŋon.

Kawaajon kantri kuuya yoŋonon kan goo waega meŋ mepeseen gomakeju.

Giinon geŋgodeen toroya koloojaŋ. Kawaajon ama moronon goonon toroko mende monaga? Kuuya nononon goo qabuŋaga meŋ seiŋ mepeseenkejon.”

⁵Kawaa gematanon uuŋ iwoi kokaen iibe: Siwewaa mepemepesee jigowaa (tempel) naguyanon tano iikawaa uutanon Anutu danŋunuyaa opo sel jigoyanon nano iibe. ⁶Mepemepesee jigo iikanon Siwe gajoba 7 lombo kanjaŋawo 7 meŋ nanŋiti, iyoŋonon kamaaŋ asuganon kagi. Malekugia tualalakota bilibiligiawo mougi opo jokaŋa maŋkiilaya goulyawo ii iin kasa kaŋa basamonŋianon embaaŋ aon nanŋi.

⁷Yoŋonon kagi beŋ jawiŋa 4 yoŋoononŋa moŋonon goul qambi 7 onono Anutuwaa iriŋonononon qambi ii qaa ootanon kougi. Anutu iriŋa sooji, iinon laligon kouma laligoja ano tetegoya qaa laligon ubaa. ⁸Qambi ii onono Anutunon asamararaŋa ano kuusuŋa qendeeno iikawaajon kaaso pumpuŋon mepemepesee jigo (tempel) saa qero moŋonon Siwe jigo ii uu-uutaa so mende kolooro. Siwe gajoba 7 yoŋonon wala qambigia maagi lombo kanjaŋawo 7 asugiŋ hoŋawo koloowaati, iikawaa gematanon saanon mombo ubuya. Kiaŋ.

Qambi 7 maagi Anutuwaa iriŋononononon asugiro.

16 ¹Mepemepesee jigo (tempel) uutanonŋa qa somata moŋ asugiro Siwe gajoba 7 yoŋoonon qaa kokaen jeŋ kotoro mobe, “Ono kema

^b 15.3 Eks 15.1 ^c 15.4 Jer 10.7; Ond 86.9 ^d 15.5 Eks 38.21 ^e 15.8 Eks 40.34;
1 Kin 8.10-11; 2 Hist 5.13-14; Ais 6.4

Anutuwaa irinjonsoonjanonj qambi 7 qaa ootanonj kouma eji, iikawaa honjgia mono namononj maabu.”

²Siwe gajoba mutuyanonj mesaonj kema qambiaa honja ii namononj maaro. Maaro wiji arokuukuuyawo siimbobologia tania soosooya ii qaa qootogo ejemba yonoo selegianonj asugiro. Ejemba jernembawaa munjenj aasoya selegianonj menj unjayaa waeya menj mepeseegiti, mono iyonoo selegianonj asugiro.

³Gajoba woiya iinonj mesaonj kema qambiaa honja ii kowenonj maaro. Maaro kowenonj meleema sa kolooro. Mono eja qeqetaa saya kaanja kolooro. Kaenj kolooro kowe uutanonj iwoi kuuya laligogiawo laligojuti, ii kuuya komudaborogi.

⁴Siwe gajoba karonjanonj qambiaa honja ii apu gowoya ano apu jaaya kanonj maaro meleema sa koloonj sokono. ⁵Kaenj kolooro Siwe gajoba apu galenj komakeji, iinonj qaa kokaenj jero mobe, “Oo Anutu toroya, giinonj qaa gosinj kokaenj jenj tegona lombo koi asugijiwaajonj dindinja koloojanj. Mono solanja laligonj kouma laligojanj. ⁶Yonononj goononj ejemba soraaya ano gejatootoo ejemba unuj laligogi sagianonj maaro. Giinonj ii unjugitiwaa ironja meleema sa onjona negiti, ii mono sogianonj ana qagianonj uro. Kawaajonj Anutu giinonj dindinjagadeenj koloojanj.”

⁷Apu galenj komakeji, iinonj kaenj jero qaa monj alatanonja kokaenj karo mobe, “Qaa ii onjanonj! Oo Ponj Anutu ku-usunj kuuyaa Toya, giinonj ejemba qaagia gosinj dindinjagadeenj jenj tegonj onjmakejanj.”

⁸Siwe gajoba 4:ya iikanonj qambiaa honja ii weenj jaayanonj maaro iikanonj weenj esunj muro geriawo totoonj koloonj ejemba gere kaanja onjoro. ⁹Weenj jaaya geriawo iikanonj onjoro selegia delatiro. Anutunonj lombo kanjanawo iikawaa Toya koloonj ano qagianonj uroti, ejembanonj ii moma iikawaajonj Anutu waa qata jenj qasuaanj munj laligogi. Kaanja laligogito, Anutu mepeseenj qabunaya menj seiwutiwaajonj mono uugia mende meleengito, toroqenj yangisenj ama laligogi.

¹⁰^hSiwe gajoba 5:ya iikanonj qambiaa honja ii jernembawaa jinjaronj dunjonj maaro. Iikanonj maaro pangamanj somatanonj jernembawaa ometotonja (kingdom) ii sokoma pangamanj mero. Pangamanj mero ejemba irinjgia soono neselanjia jeganonj kitogi riiro. ¹¹Ejembanonj siimbobolo ano wiji nombonjgiaa siimboboloya somata moma iikawaajonj Siwewaa Anutuya ii jenj qasuaanj munj laligogi. Kaanja laligogito, nanamemengia bologa ama menj laligogiti, ii mende gosinj mesaonj uugia mende meleengiti.

¹²ⁱSiwe gajoba 6:ya iikanonj qambiaa honja ii apu somata qata Yufreitis kanonj maaro juguro. Weenj koukoutanonja kinj ponja ponja kawombaajonj moma jorinj laligogiti, iyonononj apu juguro mombo mende papangogito, kotonj kawutiwaa kania kolooro. ¹³Iikanonja unj omejiilanj bologa karonj

^f 16.2 Eks 9.10 ^g 16.4 Eks 7.17-21; Ond 78.44 ^h 16.10 Eks 10.21 ⁱ 16.12 Ais 11.15

tanigia taŋa kaŋa ii injiibe jewanŋ nemuŋa iliawo, jeŋnemba ano gejatootoo eja takapolakaya yoŋoo qaa oogianonŋa kouma kamaagi. ¹⁴Omejiilanŋ yoŋononŋ kamaanŋ kema aŋgoletu kania kania amakeju. Kaen ama balonŋ balonŋ kuuya liligonŋ kiŋ ponŋia injiima Anutu tuarenjeŋ ambutiwaajonŋ uugia kuuy kokaenŋ jegi, “Mono mindirinŋ aonŋ Anutu ku-usuŋ kuuyaa Toyaa kambanŋ somatanonŋ motoonŋ manja aowoŋa.”

¹⁵^jJiisasnonŋ jeja, “Geja ambu! Niinonŋ mono yoŋgoro meme kaŋa olonŋ kamaŋa. Moŋnonŋ uugbiligbili laligowaati, iinonŋ mono simbawonŋawo koloaja. Bombolanŋ tondu kema karo gamuya iibubotiwaajonŋ sele esuya galenŋ komakeji, iinonŋ mono oyanboyanŋ koloowaa.”

¹⁶^kOme welenqeŋe yoŋononŋ kiŋ poŋa poŋa ii kuuy uŋuama balonŋ korია qata Hibruu qaanonŋ Armagedon jeŋuti, iikanonŋ ajoroogi injiibe. Kianŋ.

¹⁷Siwe gajoba 7:ŋa kanonŋ qambiaa hoŋa ii kanakeewanŋ maaro. Maaro mepemepesee jigo (tempel) uutaa jinŋkaronŋ duŋanonŋga qa somata moŋ koloonŋ qaa kokaenŋ karo jero, “Ti maadaborogi asugidaboroja.” ¹⁸^lKaenŋ jero iikanondeenŋ oobili mero guŋparandanŋ gbiŋgururunŋ qama ero nanŋ jeta buuratia moŋ mero. Iiw (Eewa) Adam yoroo kambanonŋga kanainŋ namononŋ laligonŋ kouniŋi, kambanŋ iikanonŋ nanŋ kaŋa moŋ mende giiliaga. Iikawaa so tania soosooya giliro bologa totoonŋ kolooro.

¹⁹^mKaenŋ asugiro siti somata Babilon iikanonŋ juma bakaya karonŋ koloogi ano kantria kantria kuuya iyoŋoo sitigia ii kaanjiadeenŋ tiwilaanŋ meleeno kemegi. Anutunonŋ siti qabuŋayawo Babilon yoŋoo kilenŋagia mende duduunŋ ironŋgia meleema onŋono. Anutunonŋ uugere ama iriŋŋonŋsoonŋanonŋ qambi saa qeŋ raroti, ii mono maama onŋono qagianonŋ uro wain apu kaŋa negi. ²⁰ⁿKowenonŋ wato kuuya egiti, ii mono kok koma musulunŋgogi ano baŋa baŋa nanŋgiti, ii mono kaanjiadeenŋ alinŋ qaonŋgi.

²¹^oKaenŋ asugiro kombo kota somata lombogia 45 kilogram iikanonŋ sombinonŋga ejemba qagianonŋ kamaaro. Lombo kanjanŋawo ii tania soosooya kolooro. Konŋ kota taniŋaanŋ iikaŋa kanonŋ kamaanŋ unuro ejembanonŋ iikawaajonŋ Anutu jeŋ qasuaanŋ mugi. Kianŋ.

Emba moŋnonŋ jeŋnembawaa qaganonŋ raro iibe.

17 ¹^pSiwe gajoba 7 qambi 7 ii meŋ nanŋgiti, iyoŋoononŋga moŋnonŋ kanŋ qaa kokaenŋ nijoro, “Gii mono niwo kana kema kana somata emba qabuŋayawo apu mamagaa qagianonŋ raji, ii qendeema gomaŋa. Anutunonŋ qaaya gosinŋ ironŋa meleeno qaganonŋ uro laligoja. ²^qBalombaa kiŋ poŋa poŋa yoŋononŋ iwo serowilinŋ ama laligogi. Kanagesogianonŋ namononŋ

^j 16.15 Mat 24.43-44; Luuk 12.39-40; Isa 3.3 ^k 16.16 2 Kiŋ 23.29; Zek 12.11

^l 16.18 Isa 8.5; 11.13, 19 ^m 16.19 Ais 51.17 ⁿ 16.20 Isa 6.14 ^o 16.21 Eks 9.23; Isa 11.19

^p 17.1 Jer 51.13 ^q 17.2 Ais 23.17; Jer 51.7

laligojuti, iyononon kaanagadeen emba iikawaa serowiliŋaajon ama uugia waaro uusoosoo koloogi. Wain apu neŋ enkalolon koloonkejuti, mono iikawaa so kanaiŋ serowiliŋ ama laligon kaamaa anŋi.”

³Kaen jero Unŋ Toroyanon nunuano umbeumbenanon qananon uro Siwe gajoba iikanon nuano balon qararanonkononon keube. Iikanon keuma emba mon jeŋnemba oso popolan iwaa qaganon raro iibe. Jeŋnembawaa selianon mepaqepae qa kania kania oogita saa qero waŋa 7 ano ilia 10 kaen nano.

⁴Emba iikanon opo suru osoga nezongbala ano oso popolan ii mouma raro. Akadamuya goul, kowonjin honawo ano kasaron tosaan kanon menjerenon aoro kaitanianon kokobilibiliawo kolooro. Borianon goul qambi men raroti, ii serowiliŋ ama laligorotiwaan anjonjoraya arokuukuuyawonon saa qegetaga. ⁵Emba iikawaa palapananon qata aasangoya ii kokaen oogita ero, “Babilon qabunanawo, namowaa kana somata ejemba ano anjonjora arokuukuuyawowaa nemunŋia.” ⁶Qata kaen ero Anutuwaan ejemba soraayanon Jiisaswaan kania nanjon bon qen nama jeŋ laligogiti, ii unun sagia neŋ kawaajon unjonjan qen nano iibe. Ii iima aaruŋ tililingowe.

⁷Aaruŋ tililingowe Siwe gajobanon qaa kokaen nijiro, “Gii mono nomaembaajon aaruŋ tililingojan? Niinon saanon emba kokawaa kania aasangoya gisaamaŋa ano jeŋnemba waŋa 7 ano ilia 10 emba ii bosimakeji, iwaa kania aasangoya ii kaanagadeen gisaama jokolon gomaŋa. ⁸Jaaga meleeno jeŋnemba iijani, iinon wala laligoroto, kamban kokaamba jaawo mende laligoja. Iinon omejiilan yonoo ron dusiita qaa iikanonŋa gbilin waabaato, Kraistnon hagoro gere sianon kemebaa. Anutunon Siwe namo mokolon oronoti, kamban iikanonŋa kanaiŋ namonon laligon kougi qagia laaligo kotigaa papianon mende oogita eji, ejemba iyononon mono jeŋnemba iima aaruwuya. Jaawo laligoroto, kamban kokaamba jaawo mende laligoja ano kanagen mombo gbilin asugiwaati, iikawaajon mono aaruwuya.

⁹“Anana qaa koi moma asariwombaajon moniŋ momakootoya kokaen eja: Waŋa 7 ii embanon baanŋ 7:baa qagianon raji, mono baanŋ iikawaa sareya kolooja. ¹⁰Waŋa 7 ii kaanagadeen kin pon 7 iyonoo kaisaregiaga kolooja. Yonoononŋa 5 komun kamaadaborogi 6:ya iinon laligon ejemba galen koma onomakeja. Konoga era asugiwaatiwaa so kolooja. Iinon asugiwaati, iikanon mono kamban toroga ku-usun qaganon nambaatiwaa so koloowaa. ¹¹Jeŋnemba laligoroto, kamban kokaamba mende toroqen laligoji, iinon 7 yonoononŋa mon kolooja. Iinon mombo gbilin anŋ kin pon jangoya 8 koloowaa. Kaen koloowaato, Kraistnon kondeema muro tiwilaan gere sianon kemebaa.

^r 17.3 Isa 13.1 ^s 17.4 Jer 51.7 ^t 17.8 Dan 7.7; Isa 11.7; Ond 69.28

12 “Ilia 10 injijani, ii kinj ponj 10 yonoo kaisaregia kolooja. Yonononj mende kanainj ejemba galenj koma onjomakejuto, Anutunonj kanagenj ku-usunj onono kinj ponj kaanja koloowuya. Kaenj koloonj jeynembawo aua motoonjgowaa so ejemba galenj koma onjoma laligowuya. 13 Kinj ponj 10 yonononj momo arenj motoonjgo iikayadeenj otaanj jeynemba nanjonj ku-usunja ii mugi laligowaa. 14 Esunja kaenj mindirinj Lama meria tuarenjenj ama manja aowuto, Lama merianonj mono haamo ama onono kamaawuya. Ilinonj kinj yonoo Kinja ano eja ponj yonoo Pongia kolooja. Ilinonj nonooma meweenjonj nonono iwo pondanj nama laligowonjati, nonononj mono motoonj haamo ama onjoma otokorianj maabonja.”

15 Siwe gajobanonj qaaya kaenj jey toroqenj kokaenj nijoro mobe, “Kana somata emba somatanonj apu mamagaa qagianonj raro injiidaborojani, apu ii ejemba kantria kantria yonoo kaisaregia kolooja. Yonononj tuunja ano bejsakonj isigiaa so leelee rama kenji selegia kania kania kolooro qaagia tania morota morota jeykeju. 16 Jaaga meleeno ilia 10 injijani, iyonononj esunja jeynembawo mindirinj kana somata emba ii kazi ama mugi kokaenj koloowaa: Yonononj ilawoilaya kuuya luluuma qegi kaapiroja kolooro opo suruya kotogodaborogi bombolanj kolooro busuya nenj siita gerenonj anji jedaborowaa.

17 “Kaenj koloowaati, ii Anutunonj kinj ponj yonoo uugia kuunj sololoonj onono uumotoonj ama mindirinj ambuya. Anutuwaawo momo arenja kaenj otaawuya. Kawaa so ku-usunja jeynemba mugi ejemba galenj koma onjoma laligowaa. Kaanja laligoro Anutuwaawo qaayanonj honjowo koloowaati, kambanj iikanonj tegowaa. 18 Emba raro iijani, ii siti qabunayawo toyanonj balombaa kinj ponja ponja galenj koma onjomakeji, mono kinj iikawaa sareya kolooja.” Kianj.

Babilon siti kondeengi gororongowaa.

18 1 Kawaa gematanonj Siwe gajoba monj ku-usunja uuta iibe Siwenonja asuginj kamaaro asamararanjonj balonj menj asariro.

2 “Kamaanj kotakotagadeenj silama kokaenj qaro, “Babilon siti somata ii kondeengi. Ii onjonj kondeengi gororongoro. Ejemba qaonji omejiilanj kania kania yononondeenj mono ajoroonj mirigia iikanonj megj iyonoo gomanj wanj kolooro. Koonja koonja qizimizingiawo ano arokuukuugiawo yononondeenj mono iikanonj ajoroonj haigia lanj ama sosoo laligoju.

3 “Anutunonj ii kokaembaajonj jero kondeengi: Kantri kuuya yonononj emba iikawaa serowilijaajonj ama uugia waaro enkalolonj koloogi Anutuwaawo irinja soono. Irijsonjsoonja ii qagianonj uro wain apu nenjkejutiwaa tani mogi. Namowaa kinj ponja ponja yonononj emba iikawo

“ 17.12 Dan 7.24 v 18.2 Ais 13.21; 21.9; Jer 50.39; 51.8; Isa 14.8 w 18.3 Ais 23.17; Jer 51.7

serowilij nambonjambonj ama laligogi. Konkororo ejembanonj balonj so iikanonja kanj esuhina akadamiyawa sewanja mewaatiwaaonj anji honombononja qaa horonj siiseweweya qaa laligoro. Iwaa mejuqejuyaaonj ama yonononj qaqabuayawo kindimbiri koloonj ejemba uuta koloogi.”

⁴*Iikawaa gematanonj Siwenonja mononj qaa nijoro kokaenj mobe,
“Noo kanagesouruna, onjo mono siti ii mesanjan seleenjenj kamaawu.
Emba iikanonj singisonjo amakeji, iikanonj mono turunjan onjono iwo
nama uugia tiloowubo.

Anutunonj ironja meleema onjono lombo kanjanawo qagianonj ubaati, lombo iikaanja mononj mono onjanjan qagianonj uro kaanagadeenjan siimbobolo mobubo. Kawaajonjan yonowonjan mono mende mindirij laligowu.

5 ⁵Emba iikanonj singisonjogoya ama menj qanonjan qanonjan ano uma sombij oosiridaboroja.

Kikekakasililij ama laligogiti, Anutunonj ii mono anjan roromonjononjan ama iikawaajonjan mende duduuwaa.

6 ⁶Nanamemenjan doogoya tosia ama onjoma laligogiti, onjo mono iikawaa so meleema ama onjombo. Bologa ama menj laligogiti, onjo mono iikawaa ironja somanja woiwaa so meleema onjonjan qagianonjan ubaa.

Singisonjogowaa qambia newutiwaaonjan maama laligogiti, iyanjan qambi iikanonjan mono somanjan woiwaa so kosonjan meleema wain apu kaamboga kotakota ii iyanjan maagi newuya.

7 ⁷Emba iikanonjan esuhina akadamiyawa honombononjan qaa horonjan qabunanjan uuta mokolonjan siiseweweya qaa laligoro. Iikawaa ironjan mono iyanjan oolinonjan ootinjan gere ozozopananonjan siimbobolo honombononjan qaa ama mugijanj qama wosobirij laligowaa. Iyanjan uutanonjan kokaenjan romonjonjan tondu jenkeja,

‘Niinonjan kwiin emba pombaanjan jinjan karonjan dujan rarayanonjan rajenjan. Malo mende koloojenjan ano kambanjan mononjan jinjan mende qamanjan.’

8 ⁸Kaenjan tondu jenkejiwaaonjan ama Anutunonjan ironjan meleema muro kambanjan motoonjogowaa uutanonjan iwaa qaganonjan ubaa.

Ponjan Anutunonjan qaayanjan gosinjan jenjan tegonjan muroti, iwaa usujanonjan mono uuta kolooja.

Kawaajonjan lombo kanjanawo kania kania iikanonjan mono uulanjan kokaenjan koloojan mubaa:

Tinitosayanonjan komugijanj qama bodi raro iyanjan gerenonjan anjan jewaa.”

^x 18.4 Ais 48.20; Jer 50.8; 51.6, 45 ^y 18.5 Jen 18.20-21; Jer 51.9 ^z 18.6 Ond 137.8;
Jer 50.29 ^a 18.7-8 Ais 47.7-9

^{9b}Gerenonj anji jero kaaso waabaati, kantria kantria kuuya yonoo kin ponjianonj ii iima amburerej mej saabu. Kin pon yonononj iwo serowilin ama laligogi. Eshinaya akadamugiawo honombononja qaa iikawaa nej korisoroya iwo ama aisoonj laligogiti, iyonononj mono iwaajonj ama jinjenj qabu. ¹⁰Jinjenj qama oolinonj ootigi gere ozozopananonj siimbobolo honombononja qaa mobaati, iikawaajonj mono riimburatinj korikori nama kokaenj saama jewu, “Oo Babilon siti qabuñayawo, lombo qagianonj urotiwaajonj mono ‘Yei! Yei!’ jej saajonj. Oo siti ku-usunja somata, Siwe Toyanonj ironja meleema onono uulanawo aua motoonjgowaa uutanonj qagianonj uro siimbobolo somata moju. ‘Yei! Yei!’ jej saajonj!”

¹¹Kantria kantria yonoo konkororo ejemba yonononj kaanagadeen amburerej ambuya. Mononj toroqenj yonoo hinagia sewanja mende menjkebaatiwaajonj mono jinjenj qama saabuya. ^{12d}Akadamugia goul, silwa, kowonjinj honawo ano soronj kota ii Babilon yonononj me tosonianj mende sewanja mewuya. Opogia tualalakota, osoga nezongbala, oso popolanj ano opo qata silk ii mende sewanja mewuya. Gere awaa soro kania kania iikawaa batugia ano borosowogia kania kania ii mende toroqenj sewanja mewuya. Akadamugia elefant siitanonj memeta, ii een ewuya. Nembanene dunj iwoigia gere sewanja somata juju, qonqonj, muzi, nanjinj ano yoware kanonj memeta, ii een ewuya. Borosowo aen goota brons ano aen injanjanonj memeta ano jamo qata maabol kanonj memeta ii mono een ewuya.

¹³Babilon yonononj sosoni (sinamon) ano dajenj tosaanja ii mende sewanja mewuya. Selewaa sanda qata mor, jininj sambori ano selewaa unkoowa tosia ii mende sewanja mewuya. Marae, bera, jininj ano moronja koloowaatiwaa iwoi tosaanja ii mende sewanja mewuya. Kaanagadeen wain apu, oil gerewaa oilya, wiit kota ano flaua neneya ii mende sewanja mewuya. Bulmakao, lama, hoos ano hoos kare ii mende sewanja mewuya. Wala weleñqeqe ejemba sewanja mej gawononj onoonji sele busu me uuronomonogonianonj bolinj tiwilaaro. Kaenj mende toroqenj amakebuya.

¹⁴Konkororo ejemba yonononj Babilon emba iikawaajonj kokaenj jewuya, “Gere honja nemambaa siinj moma laligonati, ii mono qanji een laligojanj. Toomorianja ano esuhinaga akadamugiawo ii mono korebore gomesaonj aligi totominj laligojanj. Ii mono kambanj monjenj mombo mokoloowagatiwaa so qaago.” ^{15e}Konkororo ejemba esuhinagia kaenj kaenj sewanja mewutiwaajonj ama siti iikanonja moneñ goul (maa suañ) horonj qabuñagiawo koloogi. Yonononj korikori nanji tosonianj oolinonj ootigi gere ozozopananonj siimbobolo honombononja qaa moroti, iikawaajonj mono aarunj saama jinjenj qabuya.

^b 18.9-10 Eze 26.16-17 ^c 18.11 Eze 27.31, 36 ^d 18.12-13 Eze 27.12, 13, 22

^e 18.15 Eze 27.31, 36

¹⁶Jingen qama kokaen jewuya, “Oo siti somata, lombo qagianon urotiwaajon mono ‘Yei! Yei!’ qama jingen qajon. Yononon opogia tualalakota, osoga nezongbala ano oso popolan ii mougi. Akadamugia goul, kowonjin honawo ano kasasoron tosanon menjerenjon aogi tanigianon kokobilibiliawo kolooro. ¹⁷Kaen angito, esuhinagia kaanja hononja qaa ii mono uulanjawo aua motoongowaa uutanon tiwilaan alin qaongji.” Kaen jegi.

Wanjo kapten kuuya ano ejemba wanjonon kema kankejuti, iyononon kaanjadeen kuuya Babilon siti oogita jero kaasoya ii korikori nama iibuya. Kaanagadeen wanjo ejemba opo sel mororongogi haamonon nanjoro kemakejuti ano kowenon gawon tosaan mej laaligogia nanjonkejuti, iyononon mono korebore ii korikori nama iibuya. ¹⁸Emba somata qabunayawo angii jero gere bolanaa kaasoya waabaati, ii korikori nama iima amburerej ama kokaen jewuya, “Siti qabunayawo kokawaa alia mono kamban monjon mende ero.”

¹⁹^hKaen jen sububun orasin too ariin qama jingen qama oron saama kokaen jegi, “Oo siti somata, aua motoongowaa uutanon iwoiya kuuya mono tiwilaan alin qaono. Ejemba wanjogiwawo kuuya kowenon kema kan esuhinagia sewana mewutiwaajon ama iikanonja monej goul (maa suan) seiseiya horogi siti iikanon qabunayawo kolooro. Lombo qagianon ujiwaajon mono ‘Yei! Yei!’ jen saajon.” Kaen jegi.

²⁰ⁱYononon nanamemej doogoya tosaanja ama onoma laligogiti, Anutunon mono iikawaa qaaya jen tegon ironja meleeno qagianon uro siimbobolo somata momakeju. Kawaajon Siwe gomanon laligojuti, onjo mono iwaajon ama otokorian maabu. Anutuwaawo ejemba soraaya, aposoluruta ano gejatootoo ejemba onjo mono aison rendun horon laligowu.

²¹^jKawaa gematanon Siwe gajoba esuna uuta monjon kan jamo somata qatawo menj waama kowenon giliro kemero kokaen jero, “Anutunon siti somata qabunayawo ii mono kokawaa so gerawo kondeema meleengi kemej qaondaborowaa. Qaondabororo kanagen kamban monjon mende mokoloowutiwaa so koloowaa. ²²^k^lOnjo siti iikanon koman koma gita kulele qen awelo romon uun rii qama oron laligogiti, iikawaa otona mono kamban monjon mombo mende mobuya. Babilon onoonon ejemba momo gawongia kania kania menj laligogiti, ii mono tegoro. Dokta didiman, qaqazu klaak ano kaanja ii iikanon mombo mende toton mokolon onjombuya. Wiit dumun kota kowonjin woiwaa batugaranon mejejaagi (mill) otona kolooroti, iikawaa isinjononon mono qaono sitinon mono goron qen ewaa.

^f 18.17 Ais 23.14; Eze 27.26-30 ^g 18.18 Eze 27.32 ^h 18.19 Eze 27.30-34

ⁱ 18.20 Dut 32.43; Jer 51.48 ^j 18.21 Jer 51.63-64; Eze 26.21 ^k 18.22 Eze 26.13; Ais 24.8

^l 18.22-23 Jer 7.34; 25.10

²³“Wala sitigiaa miria kuuya ii kiwagiawo asarigito, asasaga iikanonj mono bogoro pangamanj ewaa. Ejawaa gemaurugianonj embawaa mata sewanja bao anjonj borunj jegi embawaa sakitiurutanonj otokorianj maama nej qaa gonj ama korisoro ama laligogiti, otokorianj iikaanjaa otonja ii mono mombo mobutiwaa so qaago. Babilon onjo konkororo ejemba ii kantria kantria kanonj moma onjonji qabunjagiawo koloonj laligogi. Yonoononj suuqanjon hamoqeqe ejemba ii balonj so ejemba uugia menj soogi jinjauj ama laligogi.” Siwe gajobanonj kaenj jero.

²⁴“Babilon ii kokaembaajonj tiwilaaro: Gejatootoo ejemba ano Anutuwaa ejemba soraaya ii mono yonoo batugianonj tondu tanjala ama unugi komugi sagianonj kamaaro. Yonoononj sa ano balononj ejemba tosaanja unugi komugiti, kuuya iyonoo sagiaa ironjanonj mono yonoo qagianonj uro laligogi. Kaniagia kaanja mokoloogi ero. Kianj

Siwe yonononj Babilon kemerotiwaajonj Anutu mepeseegi.

19 ¹Kawaa gematanonj Siwenonja qaa monj mobe tuunj somata yonononj kotakatagadeenj rendunj rii qajuti, mono iikawaa tanitani kolooro kokaenj jegi, “Anutu mepeseenj haleluya! Anutunonj hamo nununj nunuano iwaa bunja koloonjon. Anutunananonj ku-usunj Toya kolooro mepeseenj munij qabunjayawo kolooja. ²“Anutunonj mono qaa honjaa so ejemba qaagia gosinj dindinagadeenj menj tegonj nonomakeja. Kana somata emba serowilinj ama iikaanja kanonj ejemba balonj so menj bolinj onjoma laligoroti, Anutunonj mono iwaa qaaya gosinj menj tegoro. Emba iikanonj Anutuwaa gawonj meme ejemba unjuro sagianonj kamaaroti, iikawaa ironja mono meleema muro qaganonj uro siimbobolo moma laligoja. Kawaaajonj Anutu mepeseenj mujonj.”

³“Kaenj menj mombo qama kokaenj jegi, “Emba ii anji jero kaasoyanonj mono kambanj so tetegoya qaa waama umakebaa. Kawaaajonj Anutu mepeseenj munkejonj, haleluya!” ⁴Kaenj qama jegi Anutuwaa jotamemeya wanja 24 ano bej jawinja 4 yonononj mono usugonj siminj kuma Anutu, jinjaronj dunjon rajiwaa waeya menj mepeseenj kokaenj qagi, “Qaa ii onjanonj, haleluya!”

Lama meriaa maranj lombanj

⁵Kaenj qagi jinjaronj dunjonja qaa monj kokaenj kolooro, “Anutuwaa gawonj meme ejemba somata melaa jeta uuguwombotiwaajonj keegia momakejuti, onjo mono korebore Anutunana mepeseenj laligowu.”

⁶“Qaa ii kolooro qaa monj mobeti, ii kokawaa tanitani: Tuunj somata yonononj rii qama qa qamakejuti ano apu sianonj tonjbama nano

^m 18.24 Jer 51.49 ⁿ 19.2 Dut 32.43; 2 Kinj 9.7 ^o 19.3 Ais 34.10 ^p 19.5 Ond 115.13
^q 19.6 Eze 1.24; Ond 93.1; 97.1; 99.1

otoŋa koloonkeji ano pilisik qendan somatanon qaro gbingururuj koloonkeji, qaa ii mono iikawaa tanitani kaan̄a kolooro kokaen̄ jegi, “Pon̄ Anutunana, ku-usun̄ kuuyaa Toyanon̄ mono kanain̄ goman̄ so galen̄ koma on̄oma kin̄ Pon̄giaga koloon̄ laligowaa. Kawaajon̄ Anutu mepeseejon̄, haleluya! ⁷Lama meriaa emba bun̄ayanon̄ mono marambaa moma iyan̄a mozozon̄gon̄ jojorin̄ aoro afaan̄goro emba memewaa kamban̄anon̄ mono kan̄ kuuro laligojon̄. Kawaajon̄ anana mono otokorian̄ maama aisoon̄ Anutu mepeseen̄ munin̄ qabun̄ayanon̄ sein̄kebaa. ⁸Anutunon̄ maleku tualalakota asamararan̄awo ii on̄ono mougi.” (Maleku tualalakota ii ejemba soraaya yon̄oo nanamemen̄ solan̄aa kaisareya, mono iikanon̄ mouma aogi.)

⁹Tuun̄ somataa tanitani kaen̄ qama jegi Siwe gajoba qambiawo iikanon̄ mono toroqen̄ kokaen̄ nijoro mobe, “Qaa koi mono oowa: Anutunon̄ ejemba on̄oono Lama meriaa maran̄ (emba memewaa) lombanon̄ koubuti, iyon̄onon̄ mono simbawon̄awo koloou.” Kaen̄ jen̄ mombo toroqen̄ kokaen̄ nijoro, “Qaa ii mono Anutuwaa qaa hon̄a toon̄ kolooua.”

¹⁰Siwe gajobanon̄ kaen̄ nijoro niinon̄ iikanondeen̄ iwaa waeya men̄ mepeseen̄ mumambaajon̄ moma iwaa kanianon̄ simin̄ kuma usugoweto, iinon̄ kokaen̄ nijoro, “Ae! Kaen̄ mende amba. Gii ano goo uumeleen̄ alauruganon̄ Jiisaswaa kania nan̄gon̄ jen̄ laligogi welen̄ qen̄ on̄omakejon̄i, niinon̄ iyon̄oonon̄ga mon̄ kolooujen̄. Jiisasnon̄ Bun̄a qaa hon̄a in̄jisaanoti, iikawaa esun̄anon̄ mono gejatootoo ejemba inaan̄ on̄ono Un̄a Toroyaa qaaya moma jen̄ seigi. Kawaajon̄ mono Anutuwaajon̄ usugon̄ waeya men̄ mepeseen̄ laligowa.” Kian̄.

Kraistnon̄ manjageqe tuun̄uruta yon̄owo manja aowombaajon̄ ken̄gi.

¹¹Niinon̄ Siwe aantano hoos taan̄a mon̄ iibe karo. Qaganon̄ raro karoti, iwaa qata ii Pondan̄ Nanan̄ (Kawali) ano Eja Hon̄abon̄a. Qata kaen̄ qamakejuti, iinon̄ qaa dindin̄a otaan̄ qaa gosin̄ jen̄ tegon̄ iikawaa so manja qen̄keja. ¹²Jaayanon̄ gere bolan̄ kaan̄a jero wan̄anon̄ ila wage mamaga kon̄gi qata asuganon̄ oo-ooyaga karo. Qata iyan̄odeen̄ mojato, mon̄non̄ mon̄ ii mende moja. ¹³Malekuya sanon̄ qeeqeesaaya ii mouma karo. Qata qamakejuti, ii Anutuwaanon̄ qaa.

¹⁴Ii otaan̄ kagiti, ii Siwe gomambaa manjageqe eja tuun̄a tuun̄a. Yon̄onon̄ hoosgia taan̄a un̄uama qagianon̄ rama malekugia tualalakota soraaya mouma kagi. ¹⁵“Kawaligiaa buutanon̄ga manjawaa soo somata (bainat) jeta sulutuk aan̄awo mon̄non̄ karo. Ii kantria kantria un̄uj haamo ama on̄ombaatiwaajon̄ ama karo. Iinon̄ galen̄kon̄kombaa aen̄ gbaruyanon̄ kantri so qindingon̄ galen̄ koma on̄oma laligowaa. Iinon̄

^r 19.9 Mat 22.2-3 ^s 19.11 Eze 1.1; Ond 96.13; Ais 11.4 ^t 19.12 Dan 10.6

^u 19.15 Ond 2.9; Ais 63.3; Joel 3.13; Isa 14.20

Anutu ku-usun kuuyaa Toyaa wain juuya somata rijijaawaa. Wain juu ii Anutuwaa iriṅsonṅsoṅa uuduuduuyawowaa kaisareya koloṅja.”

¹⁶Malekuyanṅ qata moṅ oogita maroṅjanṅ kokaṅ nano, “Kin yonṅoo Kingia ano eja poṅ yonṅoo Poṅgia.” Kianṅ.

¹⁷*Kawaa gematanṅ Siwe gajoba moṅ iibe weṅ jaayanṅ nano. Eukanṅ nama kotakota qama kooṅa kooṅa sombiṅ biivia koton kanakeewāṅ elelaṅ kemakejuti, mono kuuya ii oṅooma kokaṅ jero, “Oṅo mono kawu-u! Anutunṅ jejelombāṅ somata mozozonṅoroti, mono iikanṅ ajoroowu. ¹⁸Kāṅ ajoroṅ kin poṅ, kawali galṅ ano manjaqeqe eja yonṅoo busugia newu. Hoos ano hoos qagianṅ ramakejuti, mono iyonṅoo busugia newu. Ejemba kuuya yonṅoo busugia mono kāṅ newu. Ejemba uuta kamaṅqeqeta, iyaṅgiaa gawoṅgia meṅkejuti ano togiaa welṅgia eṅ qeṅkejuti, mono kuuya iyonṅoo busugia newu.”

¹⁹Kawaa gematanṅ jeṅnemba ano baloṅa baloṅa yonṅoo kin poṅgia iyonṅonṅ mono manjaqeqe tuṅgia uṅuama kāṅ ajoroogi iṅiibe. Moṅnoṅ hoos qaganṅ rama manjaqeqe tuṅa yonṅowo nanoti, mono ii tuarenjeṅ ama oṅoma manja aowombaaṅ ajoroogi iṅiibe.

²⁰*Aogi jeṅnemba meṅ somoṅgogi. Gejatootoo eja takapolakaya jeṅnembawaa jeta meṅ aṅgoletoto ama laligoroti, ii kaṅagadeṅ jeṅnembawo meṅ somoṅgogi. Gejatootoo eja takapolakayanṅ aṅgoletoto ama iikanṅ ejemba tosaṅa koi kaṅa ii tiligoṅ oṅono jinjaunṅ ama laligogi: Ejemba jeṅnembawaa aasoya meṅ aṅaliṅ aṅṅoṅ koṅgiti ano toṅianṅ uṅayaa waeya meṅ mepeseṅ laligogiti, ii mono tiligoṅ oṅoma laligoro. Oroma somoṅṅoṅ gbiligbili hagoṅ oronṅi roṅ salfa jamowaa gere bolāṅanoṅ jeṅ gogoriṅ qeṅkeji, mono iikawaa sianṅ kemeri. ²¹Kemeri hoos qaganṅ rarotiwwa buutanṅga manjawaa soo somata (bainat) karoti, iikanṅ mono kin poṅ ano manjaqeqe eja kuuya ii uṅuro komugi. Komugi kooṅ kuuya yonṅonṅ kouma busugia uuṅ neṅ neṅ timbiriṅgogi. Kianṅ.

Satan somoṅgogi gbani 1,000:baa so kapuare mirinṅ raro.

20 ¹Kawaa gematanṅ Siwe gajoba moṅ iibe Siwenṅga kamaaro. Iinṅ omejiilaṅ yonṅoo roṅ dusiita qaa iikawaa kii meria ano gbado somata moṅ ii borianṅ meṅ kamaaro. ²ᶯGajoba iikanṅ kamaṅ jewenaṅ nemuṅa iliawo (dragon) ii meṅ gbani 1,000 rabaatiwaaṅ somoṅgoro. Jewenaṅ nemuṅa ii monowaa monoyanṅga mokoleṅ

ᶯ 19.15 Wain kasawaa hoṅa osoga (greip) kawaa kaṅgeṅa ii juu somatanṅ ama rijijaagi qisigoro apuyanṅ dutaa ootanṅ lalanṅ kemero baket aṅgi kawaa uutanṅ kemenkeja. Anana uunana mende meleenṅ Anutuwaa iriṅa toroqṅ soono Jiisasnoṅ iikawaa siimboboloya moma iriṅsonṅsoṅa rijijaaro kemero Anutuwaa uutanṅ olomooro luae koloowaa. ᶯ 19.17-18 Eze 39.17-20 ᶫ 19.20 Isa 13.1-18 ᶮ 20.2 Jen 3.1

koloon laligon kouro. Qata mon ii Kilenjaa Toya ano Satan. ³Gbani 1,000:baa uutanoj toroqen ejemba kantri so kuuj gomanj so jinjaun menj ambutiwaajon tiligon onjombabotiwaajon somongoro. Somonjon giliro omejiilan jonoo ronj dusiita qaa iikanonj kemero ununa koma sapo ama munjen aasonon (siil) qokotaan kii nemuna kuno kemero uutanoj raro. Kaanja raro Siwe gajobanonj kokaen jero, “Gbani 1,000 tegoro iikawaa gematanonj Anutunonj jero mombo isanji kambaen toroga gawonja menj laligowaa.” Kaen jero.

⁴Kawaa gematanonj jinjaronj duja duja iibe. Anutunonj tosaanja ku-usun onono ejemba qaagia jenj tegowuti, iyonononj mono duja duja kanonj kamaanj ragi. Kaanagadeen ejemba Jiisaswaa kania nangonj jegitiwaajonj ama Anutuwaan Buja qaawaajonj ama arogi kotogi komugiti, mono iyonoo kokoosogia injiibe. Kaanagadeen ejemba jenjnemba ano iwaa unayaa waeya mende menj mepeseegiti ano iwaa aasoya ii wambusoonjianonj me borogianonj mende menj analinj anjonj kongiti, mono iyonoo kokoosogia injiibe. Kokoosogia ii injiibe mono gbilinj waagi. Waama Kraistwo gbani 1,000:baa so iwoi kuuya galenj koma laligogi.

⁵Komugiti, iyonoononga tosanonj koomunonga waawaa mutuya iikawaa kambaanonj mende gbiligi. Qaagoto, gbani 1,000 ii mambonji tegoro iikawaa gematanonj mono gbilinj waabuya. ⁶Daen jonononj koomunonga waawaa mutuyaa kambaanonj gbiliwuti, iyonononj mono simbawonjowo ano toroya soraaya kolooju. Kambaen iikanonj gbilingo mono indina woi mende komuwu. Koomu woiyaa ku-usunanonj mono jonoo qagianonj mende uro koomu kotiga komuwombaajonj amamaawuya. Jonononj mono Anutu ano Kraist yoroo jigo gawonj galenjurugara koloowuya. Ii ano Kraistwo gbani 1,000 ii iwoi kuuya galenj koma laligonj ubuya. Kianj.

Anutunonj Satambaa qaaya jenj tegoro kamaawaa.

⁷Gbani 1,000 ii tegoro Satan kapuare mirinonga (kapuwareyanonga) isanji kamaawaa. ⁸“Kamaanj kema ejemba kantri so tiligon onjomambaajonj balonj so liligowaa. Balonj goraaya leelee eu emu kema kanj (uugia monjgosoan) sisau ama onjoma kantri qagara Goog ano Maagog ii kaanjadeen sokoma kembaa. Anutu tuarenjenj ama manja qewutiwaajonj kuuj onono ajoroogi janngogianonj kowewaa sakasimbaa so koloowaa. ⁹Ajoroonj kanj kotonj Israel gomanj sokondaboronj kema Anutuwaanonj kanageso jonoo sopagia ano Anutuwaan wombo sitia (Jerusalem) ii liligonj rabuya. Kaen rabuyato, Anutunonj gere bolanj ano siwenonga kamaanj jenj kotonj onondaborowaa.

¹⁰Jenj kotonj onondabororo Kilenjaa Toya tiligonj onono jinjaun anjiti, gajoba jonononj ii hagonj mugij ronj salfa jamowaa gere bolananonj jenj

^z 20.4 Dan 7.9, 22 ^a 20.8 Eze 7.2; 38.2, 9, 15

gogorinlao qeŋ namakeji, mono iikawaa sianonŋ kemero. Wala jeŋnemba ano gejatootoo eja takapolakaya kaanagadeeŋ hagonŋ oronŋi iikanonŋ kemeŋ laligojao. Iikanonŋ asaga gomantiina qanjononŋ onŋotigi tetegoya qaa siimbobolo honombononŋa mende moma laligonŋ ubuya. Kianŋ.

Anutunonŋ ejemba komugiti, iyonŋoo qaagia jeŋ tegowaa.

¹¹ ^bKawaa gematanonŋ jinŋkaronŋ duŋ somata taanŋa ano iikanonŋ raji, ii iibe. Iibe siwe namononŋ iwaa jaasewanonŋga qaoma kemaliri. Kemaliri mombo iriibonŋatiwaa so mende koloori. ¹² Kemaliri ejemba koomuya uuta ano kamaanŋqeŋeta inŋiibe jinŋkaronŋ duŋ batanonŋ nanŋgi Anutunonŋ buk papiaya papiaya kotuno. Papiya alia monŋ qata laaligo kotigaa qa areŋ buk ii kaanagadeeŋ kotuno. Kotuma ejemba koomuya yonŋoo qaagia gosiro nanamemeŋgiaa sunduya buk papianonŋ oogita eji, iinonŋ mono iikawaa so weeŋonŋ ejemba jeŋ tegonŋ onŋono.

¹³ Kowenonŋ komuŋ kemeŋ laligogiti, ii kowe Toyanonŋ meleema onŋono Anutuwaawaa jaanonŋ kougi. Koomuwaa kondomondoo Toyaa borononŋ laligogiti, ii Toya iikanonŋ meleema onŋono. Komuŋ koomu gomanonŋ kemeŋ laligogiti, ii iikawaa Toyanonŋ meleema onŋono Anutuwaawaa jaanonŋ kougi. Kaenŋ kouma asugigi Anutunonŋ qaagia motomotoonŋ gosinŋ nanamemeŋgiaa so jeŋ tegonŋ onŋono. ¹⁴ Jeŋ tegonŋ onŋono koomuwaa kondomondoo Toya ano koomu gomanŋ Toya ii hagonŋ oronŋi ronŋ gere bolanŋ jeŋ gogorinlao qeŋ namakeji, mono iikawaa sianonŋ kemeri. Gere sia iikanonŋ kemegiti, iikanonŋ mono koomu indiŋa woi koloora.

¹⁵ Anutunonŋ mombaa qata laaligo kotigaa qa areŋ buknonŋ mende oogita ero mokoloroti, ii mono hagonŋ muro ronŋ gere bolanŋ jeŋ gogorinŋ qeŋ namakeji, iikawaa sianonŋ kemero. Kianŋ.

Siwe dologa ano namo dologa iriibe.

21 ¹ ^cSiwe namo mutuya yorononŋ kaenŋ qaoma aliri kowenonŋ kaanagadeeŋ mende toroqenŋ ero. Iikawaa gematanonŋ Siwe ano namo dologa iriibe.

² ^dJerusalem donŋoga, siti toroya ii Siwenonŋ Anutuwaawaa gomanonŋga kamaaro iibe. Siti ii meagodaborogi iimasiinŋsiinŋawo kokaenŋ kolooro: Emba marambaajonŋ maleku iimasiinŋsiinŋawo mouma mugi eja buŋayawo aitonŋgowaatiwaaajonŋ menjerenŋonŋ aonŋ jojorinŋ akadamyawo nanŋi, siti kanonŋ mono iikawaa so kolooro iibe. ³ ^eIi iima nama jinŋkaronŋ duŋnonŋga qaa monŋ kolooro mobe kotakota qama kokaenŋ nijoro, “Iiba, Anutuwaawaa mirinonŋ mono ejemba batugianonŋ kamaanŋ eja. Anutunonŋ batugianonŋ laligoro iwo laligogi anŋ beŋ Anutugia koloonŋ yonŋowo laligonŋ ubaa.

^b 20.11-12 Dan 7.9-10 ^c 21.1 Ais 65.17; 66.22; 2 Piito 3.13 ^d 21.2 Ais 52.1; 61.10; Isa 3.12 ^e 21.3 Eze 37.27; Lew 26.11, 12

^{4f}Yonjowo laligon jaungia kuuya kotodaborowaa. Iwoi kuuya wala eroti, iikanonj mono qaondabororo. Kawaajonj mombo mende komugi jinjenj mende qabuya ano toroqenj siimbobolo monj mende mobuya. Iwoi mombaajonj mende amamaanj saabuya.”

⁵Jinjaronj dujanonj raji, iinonj kokaenj nijoro, “Moba, niinonj jewe ilawoila kuuya mono kolojaniro gbilia koloowaa.” Kaenj nijonj jero, “Qaa ii honja toonja uuwoiya qaa, iikawaajonj ii mono papianonj oowa.”

^{6g}Toroqenj kokaenj nijoro, “Ii jenj kotowe koloodorolja. Niinonj waladeenj laligonj (iwoi kuuya mokoloonj kanagenj jewe qaono) konogaga laligonj uma laligomanja. Kawaa so niinonj tere nemunja mutuya A ano tere nemunja tetegoya Z koloojenj. Monjonj apuwaajonj moji, niinonj mono laaligo kotigaa apu jaayanongja apu ii kalenj mube iikanongja sewanja qaa kosonj nej laligowaa. ^{7h}Monjonj lombo kuuya uugunj haamo ambaati, niinonj mono iwaa Anutuya kolooj iwoi kuuya ii mube iwaa bunja kolooro noo meraborana kolooj qana bosima laligowaa.

⁸“Kaenj laligowuyato, tosianonj ejemba jaagianonj jirinjinjinj ama bonj mende nama momalaarigia mesaogi uugianonj tilooji, iyonjoo mirigianonj mono ronj salfa jamowaa gereⁱ bolajanonj gogorinjlaonj jenj namakeji, iikanonj ewuya. Yonjooononj toroqenj ejemba koi kaanja yonjononj kaanagadeenj iikanonj kemenj laligowuya: Ejemba unugi komugi serowilinj owenj hamoqege ama tando lopionj waegia menj mepeseenj qaa qolonjmolongoya jenjkejuti, niinonj mono ii hagonj onjombe sia iikanonj kemenj laligowuya. Ii koomu indinja woi koloowaa.” Jinjaronj dujanongja qaa kaenj karo mobe. Kianj.

Jerusalem siti dologa ii qaita monj.

⁹Lombo kanjanawo konoga 7 kanonj qambi 7 saa qegi Siwe gajoba 7 yonjononj ii menj nanjgiti, iyonjooonongja monjonj kanj kokaenj nijoro, “Mono kana emba Lama meriaa emba bunja koloomambaajonj anji, ii qendeema gomanja.”

^{10j}Kaenj nijoro Unja Toroyanonj nono umbeumbenanonj qananonj uro Siwe gajoba iikanonj nuano baanja koriga qabuñayawo monjonj uri. Iikanonj uma siti toroya Jerusalem Siwenonj Anutuwwa gomanongja kamaaroti, ii qendeema nono kokaenj iibe:

¹¹Anutuwwa asamararanja iikanonj asariro kokobilibilianonj goul ano kowonjinj honjowo sewangia uuta iikawaa tani kolooro. Kowonjinj honjowo qata jaspaa ii kaaro jokanja jokanja kokobilibiligiawo meleema asarinkejuti, mono iikawaa so tualalakota ero. ^{12k}Kiropoya uuta ii

^f 21.4 Ais 25.8; 35.10; 65.19 ^g 21.6 Ais 55.1 ^h 21.7 2 Sml 7.14; Ond 89.26-27

ⁱ 21.8 Salfa jamowaa geria ii kojuwaa jamoyanonj jenj gogorinj qen jenjkejiiwaa so kolooja.

^j 21.10 Eze 40.2 ^k 21.12-13 Eze 48.30-35

akadamuyawo. Kiropoyaa naguya 12 nanji kosogianoj Siwe gajoba 12 sokoma nanji. Israel kanagesowaa tuuj 12 yonoo qagia ii nagu iikawaa selegianoj oogita nano. ¹³Nagu 12 ii leelee eu emu kokaen nanji: Ween koukoutanoj karoon, kemekemetanoj karoon, Noot waagenj karoon ano Saut waagenj karoon. ¹⁴Siti kiropo ii kowonjinj tando damuyawo 12 iikayonoo qaganonj megii nano. Lama meriaa aposoluruta 12 yonoo qagia 12 ii tando 12 iikanonj oogita nano.

¹⁵^lSiwe gajoba niwo qaa jeroti, iionj siti, iikawaa kiropoya ano naguya 12 iyonoo sogia keda ama momambaajonj jojorinj goul kedaya (rula mesa) menj nano. ¹⁶Siti ii arengonj megii wanjonja 4 kolooro. Leelee eu emu korigaya ii ororonj. Koriga motomotoonj ii goul kedaya iikanonj kedaya ama 2,400 kilomiita kawaa so mokolooro ero.^m Aaregenja ii kaanagadeen ororonj ero. ¹⁷Siwe gajobanoj kaanagadeen siti kiropoya ii balonj ejawaa kedanoj so ama 60 miita mokolooro ero.

¹⁸ⁿSiti kiropoya ii kowonjinj honjowo qata jaspaa kanonj memetaga. Siti anoj ii goul toononj megii asamararanonj mono kaaro taanja so asasagawo asariro. ¹⁹Siti kiropoyaa tandoya ii kowonjinj sewanja uuta kania kania kanonj menjerengonj megii akadumugiawo kokaenj koloogi injiibe: Tando mutuya ii kowonjinj honjowo qata jaspaa mundaya injanja tanitani. Tando woiya ii kowonjinj asonja qata safaija, karoonja ii kowonjinj tonjonjonjonj qata ageit. Tando 4:ya ii kowonjinj tonjonja qata emerald.

²⁰Tando 5:ya ii kowonjinj nejongbalaya qata sardoniks. Tando 6:ya ii kowonjinj osoga qata karnilian, 7:ja ii kowonjinj qata krisolait (kwortz), mundaya goul kaaro kaanja. Tandoya 8:ya ii kowonjinj asonjonja qata beril, 9:ja ii kowonjinj goota qata topaz. Tando 10:ja ii kowonjinj qata kalsedoni (krisopreis) mundaya tootooyawo, 11:ja ii kowonjinj gogookota qata jeisint (torkwois). Tando 12:ya ii kowonjinj osoga nezongbala qata ametist. ²¹Siti kiropo nagu 12 ii soronj kota damuyawo 12 iikanonj memetaga. Nagu motomotoonj ii soronj kota motomotoonj kanonj orasinj memetaga. Sitionoj kana eji, ii goul toononja megii kaaro taanja kaanja asariro.

²²Siti kuuya yonononj Ponj Anutu ku-usunj kuuyaa Toya ano Lama meriaa tororo iriima uugia meleema waegara menj mepeseenkeju. Kawaajonj jiwowonj jigo (tempel) mombaajonj mende amamaankeju. Jigo ii mende iibe.

²³^oAnutuwaasamararanonj siti menj asarinj onono Lama merianonj kiwagia koloaja. Kawaajonj weenj koinj asariwaotiwaaajonj mende amamaankeju. ²⁴^pInonj kiwagia kolooro kantria kantria yonononj iwaa asasaganonj kema kanj laligowuya. Namowaa kinj ponja ponja yonononj

^l 21.15 Eze 40.3 ^m 21.16 Tuuj 12 motomotoonj iikawaajonja 200 kilomiita.

ⁿ 21.18-21 Ais 54.11-12 ^o 21.23 Ais 60.19-20 ^p 21.24 Ais 60.3

buŋagia akadamugiawo ii meŋ kaŋ siti iikanonŋ ambuya. ²⁵“Siti paŋgamaŋa qaa, iikawaajonŋ kiropo naguya ii kambaŋ moŋononŋ mende kombuto, suulaŋ tama nambaa.

²⁶Kantria kantria yonononŋ uugia meleema akadamugiaa buŋagiaajonŋ awelegonŋ qabuŋagiawo koloonŋ laligogiti, ii meŋ kaŋ siti iikanonŋ ambuya. ²⁷“Ejemba qagia laaligo kotigaa qa areŋ buknonŋ oogita eji, iyononondeenŋ mono siti iikanonŋ ubuya. Lama merianonŋ qa areŋ buk ii galenŋ komakeja. Moŋononŋ uuta tilooji me aŋgonjora imbilolonŋawo ama qaa qolonŋmolonŋgoya jenkeji, iinonŋ mono iikanonŋ umambaajonŋ amamaawaa. Kiaŋ.

Laaligo kotigaa apu gowoya iibe.

22 ¹“Kawaa gematanonŋ Siwe gajoba iikanonŋ laaligo kotigaa apu jaaya qendeema nono Anutu ano Lama meria yoroo jinŋkaronŋ duŋnonŋga ujuŋonŋ kaŋ apu gowoya kolooro. Kawaa apuya ii kaaro jokaŋa jokaŋa kokobilibiligiawo meleema asariŋkejuti, mono iikawaa so tualalakota kolooro. ²“Apu gowoya iikanonŋ sitiwaa kana somatanonŋ kamaaŋ biiwia metetereenŋ kotonŋ karo. Apu gowoyaa goraayanonŋ leele kanonŋ laaligo kotigaa gereya ii nano. Gere iikawaa hoŋanonŋ mono gbani so somaŋa 12, ii koŋ motomotoombaa uutanonŋ koloonŋkeju. Gere iikawaa seŋanonŋ mono kantria kantria ejembanonŋ qeeango mokoloowutiwaaajonŋ ama nanju.

³“Moŋononŋ moŋ mende toroqenŋ alia seigonŋ qasuaawaa. Anutu ano Lama meria yoroo jinŋkaronŋ duŋgaranonŋ mono siti iikanonŋ ero Lama meriaa gawonŋ meme ejembaurutanonŋ welenŋ qen muŋkeju. ⁴Weleŋ qen muŋ jaasewaŋa iima Anutuwaa qata wambusoonŋgianonŋ meŋ mokotaagi ewaa.

⁵“Gomaŋ mende toroqenŋ tiiwaa. Poŋ Anutunonŋ meŋ asariŋ onŋomakejiwaaajonŋ kiwa asasagaajonŋ me weenŋ asasagaajonŋ mende amamaawuya. Kaenŋ oyaŋboyonŋ laligonŋ kambaŋ so tetegoya qaa kinŋ poŋ kaŋa galenŋkonŋkonŋ gawonŋ meŋ laligonŋ ubuya.

⁶Ii iibe Siwe gajobanonŋ kokaenŋ nijoro, “Buŋa qaa mojaŋi, iikanonŋ mono hoŋa toonŋ uuwoiya qaa kolooja. Poŋ Anutunonŋ gejatootoo ejemba sololonŋ onŋomakeji, iinonŋ mono Siwe gajobaya nii wasiŋ nono asugiŋ goma laligowe. Iwoi kuuya uulaŋawo koloowutiwaa so anji, momalaari ejembaurutanonŋ ii mobutiwaaajonŋ ii asugiŋ qendeema gombe.” Kiaŋ.

Jiisanonŋ mombo eleema kawaa.

⁷Jiisanonŋ jeja, “Mobu, niinonŋ mono uulaŋawo eleema kamaŋa. Tosianonŋ buk kokawaa gejatootoo qaaya buŋa qen qokotaanŋkejuti, iyonononŋ mono simbawonŋawo koloaju.”

^q 21.25-26 Ais 60.11 ^r 21.27 Ais 52.1; Eze 44.9 ^s 22.1 Eze 47.1; Zek 14.8

^t 22.2 Jen 2.9; Eze 47.12 ^u 22.3 Zek 14.11 ^v 22.5 Ais 60.19; Dan 7.18

⁸ Jon niinon Buja qaa koi moma jaana meleeno unjaya iibe. Ii iima modaboron Siwe gajobanon unj koi qendeema nonoti, niinon iwaa waeya menj mepeseemambaajon moma namonon kamaan kanianon simin kumbe. ⁹ Simin kumbeto, kokaen nijoro, “Ae! Kaen mende amba. Niinon gii ano gejatootoo alauruga ano ejemba buk kokawaa Buja qaaya buja qen qokotaankejuti, mono kuuya onjo kooronganon nama motoon Anutu welej qen munkejon. Niiga qaagoto, mono Anutu waeya menj mepeseenkeba.”

¹⁰ Kaen jen kokaen nijoro, “Kamban torija. Kawaajon buk kokawaa gejatootoo qaayanon aasangoyanon ewabotiwaaajon ii papia-non oowato, ii mono munjen aasonon (sil) mende qokotaawa. ¹¹ ”Bologa menkeji, iinon mono toroqen kaen menj kileqileewa. Tiloon laligoji, iinon mono toroqen tiloon anjonjayawo koloon laligowa. Nanamemenj dindina amakeji, iinon mono toroqen dindinagadeen ama menj laligowa. Soraaya koloonkeji, iinon mono toroqen soraaya totoon koloon laligowa.” Siwe gajobanon kaen nijoro.

¹² ^x Jiisanon jeja, “Mobu, niinon mono uulanawo eleema kamaña. Kamanati, iikanon mono tawagia menj kamaña. Nanamemengia ama menj laligogiti, mono ii gosin iikawaa so tawagia motomotoon onjomaña.

¹³ ^y “Niinon kanakanaiyanon mutuya laligon (iwoi kuuya mokoloon kanagen jewe qaono) tetegoyanon konoga koloon laligomaña. Iikawaa so niinon A ano Z, tere nemuña mutuya ano tetegoya kolojey.

¹⁴ ^z “Niinon ejemba malekugia galen komakejuti, iyonoojon kiropo naguya horowe saanon siti uutanon ugi mende anjon koma onjombe laaligo kotigaa gere honja newuya. Kawaajon opo malekugia galen koma songbamakejuti, ejemba iyononon mono simbawonawo ano oyanboyan koloju.

¹⁵ “Yononon oyanboyan mokoloowuto, tosaana yonoojon nagu koma somongowe seleengen laligowuti, ii ejemba koi kaña: Kasu kaña serowilin ama owen hamoqeqe amakeju. Serowilin ama ejemba unugi komunkeju. Tando lopion waegia menj mepeseenkeju ano anjomokolombaa siña moma ii amakeju. Ejemba kaña kuuya ii mono kiropo seleengenanon laligowuya.

¹⁶ ^a “Jiisas niinon gajobana wasiwe liligon uumeleen kanageso onoojon gejatootoo qaa koi nanjon injjonkebaa. Niinon kin Deiwidwaa wanjaleya ano mundaña kolojey. Niinon gomaambawaa widia asamararanawo koloon asarinkejen.” Jiisanon kaen jero.

^w 22.11 Dan 12.10 ^x 22.12 Ais 40.10; 62.11; Ond 28.4; Jer 17.10 ^y 22.13 Isa 1.8, 17; 2.8; Ais 44.6; 48.12 ^z 22.14 Jen 2.9; 3.22 ^a 22.16 Ais 11.1, 10

^{17b}Uŋa Toroya ano emba buŋaya yorononj kokaenj jenkejao, “Jiisas, gii mono kawa.” Kaenj jeri mobuti, onjo mono kaanjiadeen kokaenj jewu, “Jiisas, gii mono kawa.”

Moŋnonj apuwaajonj moji, iinonj mono kawa. Moŋnonj laaligo kotigaa apuwaajonj siija moji, iinonj mono kanj ii kalenŋa anjalij anjonj komba. Kiaŋ.

Galenj meme ano jojopanj qaa tetegoya

¹⁸ Niinonj buk kokawaa gejatootoo qaaya mobuti, kuuya onjoonj galenj meme qaa kokaenj jejen: Moŋnonj gejatootoo qaa koiwo qaa monj toroqenj jewaati, lombo kanjanawo koloowaatiwaa qaaya buk kokanonj ooweti, Anutunonj ii mono iwaa qaganonj ano ubaa. ¹⁹ Moŋnonj buk kokawaa gejatootoo qaaya iikanonjga qaa monj qetegowaati, Anutunonj mono ii anjonj kono laaligo kotigaa gere honja mende neŋ siti toroyanonj mende ubaa. Iikawaa qaaya Anutunonj somonjgoro buk kokanonj ooweto, qaa iikanonj mono iwaanonj honjawo mende koloowaa.

²⁰ Buŋa qaa koi nanjonj jeji, iinonj kokaenj jeja, “Qaa ii onjanonj. Niinonj mono uulanjawo eleema kamaŋa.”

Kaenj jero niinonj kokaenj jejen, “Qaa ii onjanonj. Oo Ponj Jiisas, gii mono kawa.”

²¹ Ponj Jiisaswaa kalenjmoriananonj mono kuuya onjowo ewa. Qaa ii onjanonj.

^b 22.17 Ais 55.1 ^c 22.18-19 Dut 4.2; 12.32